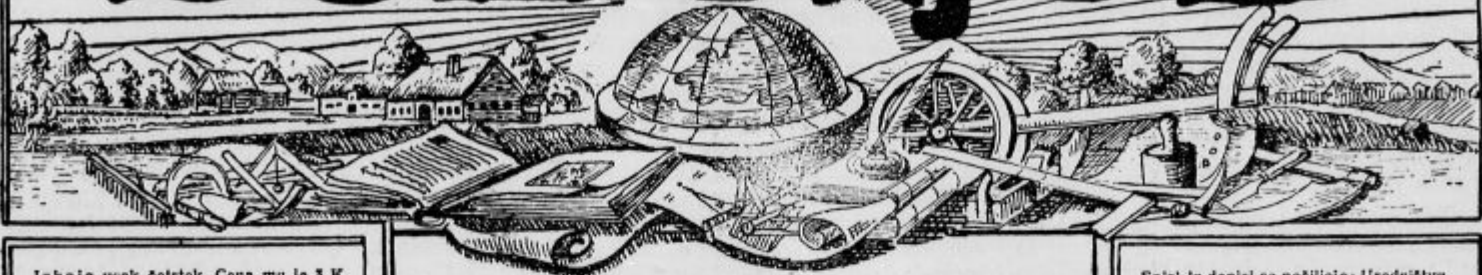

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Štev. 30.

V Ljubljani, dne 29. julija 1909.

Leto XXII.

Za ljudske pravice!

Govor poslanca dr. Korosca na demonstracijskem zborovanju S. L. S. v Ljubljani.

Velesenceni zborovalci! Ko smo mi na Dunaju zagledali v Bienertovem kabinetu, na prašnih ministrskih stolih naše najbolj zagrizene nasprotnike, v justičnem ministrstvu dr. Hochenburgerja in v naučnem grofa Stürgkha, tedaj smo zaželeli in zahtevali ravno mi obmejni Slovenci, da stopimo proti temu kabinetu v najstrožjo opozicijo, in odkrito moram priznati, da se naši bratski poslanci iz Kranjske tedaj niti za trenutek niso obotavljali, da bi ne šli z nami v opozicijo in nam ne priznali naše upravičenosti, da gremo v boj proti sovražnikom na ministrskih stolih. Mi obmejni Slovenci smo dobro vedeli, da vi na Kranjskem lahko pretpite tudi kakega Stürgkha in Hochenburgerja; vi lahko preživite tudi take ljudi. Toda v naših krajih ob mejah, kjer je slovenski živelj pomešan z nemškim in kjer vlada brezobzirno razvija vso svojo moč proti nam, zlasti v mestih in trgih, tam je nemogoče, da bi se vzdrževali ob sistemu, ki nas narodno ubija na celi črti. Zato smo hvaležni vašim poslancem, da so takoj in brez obotavljanja šli z nami v boj, hvaležni smo pa tudi vam in slovenskemu ljudstvu na Kranjskem, da odobravate korake vaših poslancev sedaj, ko so v opoziciji nasproti Bienertovemu kabinetu.

Prva bitka proti Bienertovemu kabinetu.

Ko smo sklenili opozicijo, tedaj smo se poslanci postavili v bojne vrste, in na čast vsem jugoslovanskim poslancem moram reči, da smo bili skraja vsi edini, da smo korakali skupno in složno, in tako je prišlo do prave bitke, do bitke proti oderuški banki za Bosno in Hercegovino. Tu ni manjkalo nihče od nas krščanskih socialcev, tudi nihče izmed liberalcev, nihče iz

med Hrvatov in Srbov. Skupno smo bili bitko in skupno in složno dosegli lep uspeh. Če nismo vrgli ministrstva, vendar smo mu omajali stališče in mu zadali smrtno rano. (Viharno odobravanje in ploskanje.)

Nekaj, česar nismo pričakovali.

Korakali smo naprej v bojnih vrstah in prišli do proračuna. Tedaj pa se je nekaj zgodilo. Česar preje nismo pričakovali. Prišli so oni, s katerimi smo dotlej sukali orožje in rekli, eden: »Moram domov, tam me čaka zaslužek«; drugi: »Priatelj mi je prišel na Dunaj, moram ž njim po mestu!« itd. Tako so nas začeli tisti, ki so bili v boju proti bosanski agrarni banki z nami, pri proračunu zapuščati. Pri glasovanju o dispozicijskem fondu so že manjkali nekateri tistih prijateljev, in ko smo glasovali proti Hochenburgerju, jih je manjkalo že več, pri glasovanju proti Stürgkhu so zbežali še drugi, ker so se bali stati in sovražno oko v oko gledati nasprotnikom. Drugi pa so se po glasovanju s stiskanjem rok ministrom opravičevali, da morajo biti njihovi sovražniki. In pozneje, ko smo hoteli zadati smrtni udarec onemu Bilinskemu, ki je ščitil oderuško bosansko banko, tedaj je bil beg velik, zmešnjava splošna, in mi smo ostali skoro popolnoma osamljeni v zadnji bitki pri proračunu. (Cujte!)

Naši nasprotniki na obstrukcijskem polju.

Toda lahko si je misliti, da naši prijatelji niso znabiti navajeni lahne opozicije in da jim je to zmešalo glave, ker ne vedo, ali so v opoziciji, ali so vladni. In mislil bi kdo, da bodo šli rajši v boj z obstrukcijskim orožjem; saj smo že tolikokrat videli naše nasprotnike na obstrukcijskem polju. Jaz sem bil takrat še mlad poslanec, ko se je v državnem zboru bila bitka za splošno in enako volivno pravico, in takrat sem videl stebre kranjskega li-

beralizma, kako so se potili in govorili cele ure in ure proti splošni in enaki volivni pravici. In jaz se nadalje spominjam, da sem videl te prijatelje iz nasprotnega tabora obstruirati tudi proti razširjenju ljudskih pravic v kranjskem deželnem zboru in znano mi je, če so časniki prav poročali, da so obstruirali tudi delovanje v kmetijski družbi in v trgovinski in obrtni zbornici. Zato smo mislili: opozicija je za nje premalo; podajmo se na obstrukcijsko polje.

Priložnost, da se podamo na polje obstrukcije, je bila kmalu dana. Mi smo namreč videli, ako pustimo Bienertov kabinet še nadalje vladati v tej sestavi, da nam preti velika nevarnost v mnogokaterem oziru, in zato smo rekli: S tem, da je Bienert dobil proračun, je dovolj storil za državo. Zdaj lahko gre. Njegovo delovanje je zaključeno, njegov program izčrpan.

To smo sklenili vsi; mi, kakor tudi nasprotniki nismo hoteli pustiti dalje delovati Bienertovega kabineta, ker smo vedeli, da bo narodno preganjanje in zatiranje vedno hujše od strani tega kabineta, zlasti pa od strani Hochenburgerja in Stürgkha, kakor so pokazala ravno nedavno izvršena imenovanja.

Mi smo vedeli, da hoče Bienertov kabinet oškodovati naše kmete s tem, da odpre tuje meje, ne da bi dal kmetom odškodnino za to, kar bi z uvozom tuje živine trpeli. Mi pa smo tudi vedeli, da če zdaj takoj ne storimo odločnega koraka, je Bienert za letos rešen, da bi lahko še dalje deloval proti našim koristim. In zato smo sklenili v zavesti, da delamo za dobro stvar in da najdemo pri tem prijateljev v vseh taborih, tudi v liberalnem, da primemo za obstrukcijsko orožje. In obstrukcija se je začela.

Naši prijatelji, dokler niso prav vedeli, ali bomo kaj dosegli z obstrukcijo, so

bili stisnjeni v kotih in niso dali glasu od sebe. Ko so se pa začeli kazati prvi uspehi, so prišli iz svojih kotov na dan in zaslišali smo njih prve glasove ter začutili njih prvo delovanje.

Ti naši prijatelji, ki se niso upali na bojno polje, so sedaj prišli z velikodušnostjo k nam in nam rekli: Vi ste v velikem, hudem boju. Mogoče, da potrebujete naše pomoči. Mi hočemo posredovati med vami in med večinskimi strankami, da se boj poleže in da nastane mir. Mi smo jim na to odgovorili, da smo pošteni bojevniki, ki nimamo sovražnosti do nikogar in zato lahko sami govorimo s strankami in z ministri ter smo posredovanje odklonili.

Čez dve uri so pa zopet prišli in pri konferenci vseli načelnikov govorili in prosili: Gospodje, odložite obstrukcijsko orožje, umaknite svoje nujne predloge!

To so bili tisti naši prijatelji, ki so preje sklenili, da je program dela za polletno zasedanje zbornice poslancev izčr-

proti nam, da napadajo ž njim nas, svoje brate. (Klici ogorčenja.) To je pošteno delovanje, ki olajšuje boj, da bratje iz lastnega tabora pridejo za naš hrbet in mečejo kamenje na nas!

O razpadu »Narodne zveze«.

Pa tudi to še ni bilo dovolj, kakor smo čitali v zadnjem času njihovega delovanja. Da bi javnosti pokazali, da nismo edini, pišejo, da je »Narodna zveza« razpadla, da so izstopili iz »Narodne zveze«, iz one »Narodne zveze«, zaradi katere so nas celo leto dan na dan napadali, češ, vi nočete složno delovati, ko smo mi izpočetka rekli: »Ven z liberalci, ker jim ne zaupamo.« Potem smo se premagali in sedaj, ko imamo boji ostro orožje, sedaj oni zaradi tega razbijajo ono, po čemer so celo leto koprneli. Ali mi jim ne verjamemo, da so res tako mislili. Oni so znali, da ne bomo šli tako hitro v zyczo, dokler ne bodo dani predpogoji, da ne bomo ovržani v izvrševanju načelnih teženj. Ko

učiliškemu vprašanju škodovali. Ali mislite, da ona stranka, ki tako odločno zastavi vso moč proti ustanovitvi laške univerze v Trstu, oškoduje vseučiliško vprašanje? Mi nismo škodovali vseučiliškemu vprašanju. Oni so vendar videli, da imamo dovolj moči, to izvršiti, kar sklenemo.

O ljubljanskem županu.

In kot nekako tolažilo čitam v listu, da je vaš ljubljanski župan Chiariju namignil, da bi se znabiti vendar sporedno z rešitvijo laškega vseučiliškega vprašanja dala doseči slovenska pravna fakulteta v Pragi, in da je Chiari potem Hribarju rekel, da to ni nesprejemljivo od nemške strani. Jaz ne vem, koliko vi poznate vašega župana, ampak mi ga poznamo. Če on komu kaj »namigne« na Dunaju, potem se nihče za to ne zmeni (Veselost.) On je dobro situiran, ima več častnih mest na Kranjskem, večeva čen belo Ljubljano, ampak na Dunaju vsak zna, da če on kje potrka in kdo v sobi zarohni, da Hribar zbeži. (Živahna veselost in ploskanje.)

O Gostinčarju.

Ljudje, ki smo v »Slovenskem klubu«, smo iz drugega kova. Poglejte tovariša Gostinčarja. Priprost delavec je, ali pošten delavec, ki to drži, kar reče. (Klici: Živio Gostinčar!) On se razlikuje od Hribarja in o njem se tudi drugače sodi. Če on pride in kje potrka, vsakdo ve, da bo udaril po vratih, če se mu ne zelase iztrkal, dokler se mu ne odprejo za naše potrebe.

To je naše delovanje, in ono zahrbtno, katero sem preje orisal, ono je delovanje liberalcev. (Burno odobravanje.) Jaz sem prost človek in, kakor vsi tovariši moji v klubu, smem tudi oporekati našemu načelniku dr. Šusteršiču in zato bi jaz na prejšnje njegovo vprašanje nekoliko drugače odgovoril, kakor on. On je vprašal: Kdo pa je sedaj kupil liberalce? Dragi naš načelnik, zatrdim ga lahko tako blago se ne kupuje (Živahno odobravanje in ploskanje)! Kakor smo mi šli prostovoljno v najhujši boj proti vladi, tako so oni postali prostovoljno vladni lakaj! (Burno odobravanje in ploskanje.)

O načelniku S. L. S.

Samo eno osebno struno še uberem in sicer o našem dičnem načelniku dr. Šusteršiču. On nima od mene nič pričakovati in jaz od njega nič, drug od drugega sva popolnoma neodvisna in zato mislim da imam vso pravico, da izpregovorim nekaj o njegovi osebi. Sedaj, ko je stal v ospredju cele slovanske opozicije, sedi smo videli čudno prikazen, o kakršni smo nekaj čitali v knjigah na gimnazijski klopih. Mi smo čitali o Cezariju in prijateljih njegovih. Ti so prihajali k njemu se gostili, približevali in bili prijazni njim, toda za hrbtom so imeli skrčene roke in v njih morilno orodje in ti so ga tudi res umorili. Njegov najboljši prijatelj mu je zadal smrtni udarec. Nekaj takega smo videli tudi v zadnjem času. Ko je naš načelnik stal v ospredju in bil voditelj vseh slovanskih protivladnih strank, videli smo, da so nekateri prijatelji hodili

Sultan Mohamed V.

Ahmed Riza
novi veliki vezir, mladoturški vodja.

pan. Kaj se to pravi? Kdor nima z deskami obite glave, bo vedel, da moramo, ko smo enkrat kaj takega sklenili, tudi nekaj storiti, da se sklep izvrši in da vlada res ne dobi ničesar več. (Tako je!)

Jaz ne vem, ali tega v nasprotnem taboru ne razumejo ali niso hoteli razumeti, ali pa so storili svojčas sklep, o katerem so bili prepričani, da ga ne bodo izvršili. Na vsak način pa jim to ni v čast. (Tako je! Sramota!)

Naši nasprotniki pri vladi.

In še ne dovolj! Ko so videli, da se ne udamo prošnjam, začeli so nas v listih napadati in šli so k oni vladi, proti kateri se morajo tudi ti naši nasprotniki bojevati, ker so tudi oni opozicijska stranka, šli so k vladi in iskali orožja, ki bi ga rabili

smo videli, da nam je to zagotovljeno, smo vstopili v zvezo in tedaj so se zbal in neugodno priliko porabili, da razbijejo tisto, po čemer so toliko javkali in jadovali.

Za napade se ne zmenimo.

Mi smo postali prostovoljno eksekutorji onega, kar smo z liberalci skupno sklenili, namreč da vladi nič več ne damo. Zaradi tega nas napadajo, ampak mi bomo šli naprej in se ne zmenimo za njihove napade. Nam je v veliko veselje, da vidimo, da tudi v nasprotnem taboru vre in da tamkaj niso zadovoljni z zahrbtno in nemožno politiko svojih voditeljev.

Italijansko vseučiliško vprašanje.

V vodilnem listu vaše liberalne stranke sem včeraj čital, da smo mi morda vse-

okolu njega in mu bili v obraz prijazni, za hrbtom pa so imeli morilno orožje v rokah in ti so provzročili vse ono napadnje in grdenje v nemških listih (Velikansko ogorčenje) s svojimi lažmi in spletkami. Toda če se je toliko gnojnice izlilo na našega načelnika, eno mu lahko rečem: on ima take prijatelje, ki nosijo za hrbtom morilno orožje, ima pa tudi okolu sebe četo, ki mu je zvesta, ki občuduje njegovo nadarjenost, njegovo ženjalnost in zmožnost za politično vodstvo in ta četa je njegovih šestnajst tovarišev iz »Slovenskega kluba«. Kakor je on naš občudovani voditelj, tako smo mi njegovi zvesti tovariši in z njim bomo šli v vojsko za pravice slovenskega ljudstva. (Frenetično odobranje, ploskanje in živio-klici. Govornika obsipavajo s cveticami.)

Političen pregled.

TAKTIKA NAŠIH POSLANCEV JE BILA PRAVA.

To se vsak dan bolj vidi. Vsi resni politični listi priznavajo, da so dosegli obstrukcionisti velik uspeh in volivci povsod soglasno odobravajo postopanje svojih poslancev. Čete protivladnih poslancev vedno bolj naraščajo in vse kaže, da bo »Slovenska Jednota« jeseni razpolagala z najmanj 170 glasovi. Tako bo postal vsak kabinet, ki bi bil Slovanom tako sovražen, kot je Bienenrthov, za vselej nemogoč. To je važno zlasti sedaj, ko se kuje nova nemško-madžarska sovražna namera proti Slovanom. Združiti hočejo namreč Dalmacijo z Bosno in Hercegovino, Hrvaško pa prepustiti popolnoma Mažarski. Tako hočejo razcepiti Jugoslovane. Toda ta načrt dunajske vlade v zvezi s Košutovci se ne sme izpolniti! In uredniki se ne bo, če Slovani kakor en mož vse svoje sile napno, da se ta sistem strmoglavi.

STRAH PRED SLOVANI.

Vladni listi zdaj priznavajo, zakaj da se skličejo delegacije šele decembra. Skupna vlada se namreč boji delegacijskega zasedanja, dokler ne bo rešena avstrijska kriza. Med delegati je 17 Slovanov, 15 Nemcev, trije Rumunci in pet sicilanih demokratov. Niti vladni listi ne dvomijo, da dobi Burian zaradi bosenske pederuške banke nezaupnico. Boje se tudi naskoka na trozvezo. Skrbi jih tudi, ker bo Slovani poslali svoje najboljše moči v delegacijo, boje se Susteršiča, Stapinskega, Masařyka. O nemških delegatih pišejo, da pridejo v poštev Dobernig, Lecher, Pachter in Axmann, druge pa počaščajo Nemci homines ignoti: nepoznani ljudje. Odkrito priznavajo, da nemški delegati zunanje politike, če se bodo tudi trudili, ne bodo mogli braniti, ker jim vsem manjka poznanja balkanskih razmer, ki je igrača za severne, še bolj pa za Jugoslovane.

CLEMENCEAU PADEL.

Nepričakovano je iznenadilo časopisje poročilo, da je strmoglavljen francoski ministrski predsednik Clemenceau. Padel je mož popolnoma nepričakovano. Šlo se je v zbornici 20. t. m. o poročilu glede na škandalozne razmere v mornarici. Sicer je razpadal blok, na katerega se je opiral Clemenceau, a minuli teden je še Clemenceau zmagal, a med tem se je opozicija združila. Jaures, Clemenceauov nasprotnik, je v dolgem boju z njim ostal končno zmagovalec. Clemenceauova usoda se je odločila po Delcassejevem govoru, ki je kruto izdelaval mornariško upravo. Za njim je nastopil Clemenceau, ki je odgovarjal osebno in očital Delcasséju, da je privedel Francosko s svojo politiko do algeciraškega ponižanja. Delcassé ni ostal Clemenceauu ničesar dolžan in je ostro napadel Clemenceauovo preteklost. Clemenceau je zahteval, naj zbornica prizna prednost Jourdevevu predlogu, a pri glasovanju se je odklonila prednost Jourdevevu predlogu z 212 proti 176 glasovom. Takoj so zapustili nato Clemenceau in ostali ministri zbornico. Poroča se, da je bilo veliko Clemenceauovih pristašev na dopustu. Clemenceau je strmoglavilo 63 radikalcev, 6 republikanov levice, 18 neodvisnih socialistov, 45 združenih socialistov, 30 zmernih republikanov in 51 nacionalcev in konservativcev. Trdi se, da je Clemenceau pospešil svoj padeč, ker ga je jezilo, da ni mogel na dopust vsled zavlačevanja zasedanja. Časopisje je presenečeno. Splošno francosko časopisje ostro obsoja odstopivšega francoskega ministrskega predsednika, ki je vladal od leta 1906. Sodijo, da sledi Clemenceauu Briand.

NOVO FRANCOSKO MINISTRSTVO.

Briand je sestavil sledečo ministrsko listo: predsedstvo in notranje zadeve Briand, justica Louis Barthou, zunanje zadeve Pichon, finance Cocheru, pouk in umetnosti Dourmergue, javna dela, pošta in brzojav Millerand, trgovina in industrija Jean Dupuy, poljedelstvo Ruau, kolonije Traullob, delo in socialna skrb Viviani, vojna general Brun, mornarica admiral Boue de Lapeyrè. Podtajniki postanejo: finančni Renoult, vojni Chéron, tepe umetnosti Dujardin-Beaumont, vojna Sarraut, mornarica Chéron. Sestavo ministrstva so pospešili oziri na carjev obisk. Novo ministrstvo je podaljšanje Clemenceauovega kulturnobojnega zistema.

ZAROTNIKI PROTI SRBSKEMU KRALJU PETRU.

Položaj kralja Petra postaja nevzdržljiv. Armada in velik del prebivalstva zahteva, naj se odstranijo morilci iz državne službe. Vedno bolj se boje novega krvoprelijta. Trdi se celo, da je kralj iz strahu pred protizarotniki pobegnil v Riliarsko banjo. Nasprotno pa groze zarotniki, da hočejo dokazati, da je kralj Peter se podrobno dogovoril s polkovnikom Mišićem o umoru Aleksandra in Drage in da je v

Genfu dobil vsote, da so podkupili vojake in sluge.

PERZIJSKA REVOLUCIJA.

Rusija in Angleška sta se baje že sporazumeli glede na šahov odstop. Angleška želi, naj bi prevzel regentstvo za šahovega mladoletnega sina Zilija šahov stric Zill es Sultome. — Teheran je v oblasti revolucionarjev. Vsi častniki in šahovi vojaki ter kazaki, razven polkovnika Ljakova in dveh častnikov, ki sta ruska podanika, so se udali nacionalistom. Šaha Mohameda Alija odvedejo pod ruskim varstvom z njegovimi ženami v Kasvin. Novi šah je ukazal regentu, naj se hitro skliče državni zbor in senat. Novi šah se je kronal 22. t. m. Zunanje zadeve je prevzel Nassr el Milk. — Stari šah se poda najbrže na Krim. — »Novo Vreme« poroča o novih nemirih v Perziji. Emir Mofahan je oropal iz Sultanabada 3000 pušk in nekaj topov ter zasedel teheransko gorovje. Nacionaliste so napadli revolucionarji pri Šahbadu. Bilo je več mrtvih in ranjencev.

NEVAREN POLOŽAJ V MAROKU.

Protiv španskemu kralju. — Nov boj pri Melili. — Španci zaplenili italijansko ladjo.

S Španskega dohajajo o položaju jako neugodna poročila. Nevolja se obrača proti kralju, ki zato ne potuje v London. V Madridu je morala policija že ponovno nastopiti s sabljami proti množici, ki je demonstrirala proti kralju in vladi. — Boj pri Melili je bil hud, dasi so poročila o njem kratka. Dasi so gromeli španski topovi in so streljali Španci na Kabile iz strojnih pušk, so le s težavo odbili kabilski napad na svoje taborišče. — Španska topničarka »Alonso Pinzon« je zaplenila italijanski parnik »Caste'acio«, ki je vozil orožje in strelivo Maročanom. — Iz Melile se poroča, da so 23. t. m. Španci zopet porazili Kabile. Španci so izgubili mrtvih 7 častnikov, ranjenih je pa bilo 12 častnikov in 260 vojakov. Število padlih španskih vojakov ni znano.

LISTEK.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(Lucij Flav.)

Zgodovinski roman. — Spisal J. Spillmann D. J

(Dalje.)

Eleazar je levo ramo nosil še vedno obvezano; toda noge so ga že krepko nosile po koncu in gledal je z mračnimi in srditimi očmi brezkončne vrste sovražnikov.

»Domišljajo si, da nas bodo s tem ošabnim pohodom prestrašili, kakor mlade in boječe deklice,« je dejal Eleazar in se zlovoljno posmehal, »ali pa nemara pričakujejo celo, da bodo njihovi trobentači porušili naše zidove, kakor se je porušilo jerihonsko obzidje ob času Jozve!«

Judje krog njega so se smejali, toda njih smeh je bil prisiljen; kajti spričo ogromne premoči rimskega tabora je jelo padati njih zaupanje.

»Še rajši kakor naše zidovje bi porušili našo srčnost in neomajno vztrajnost,« je rekel Anan.

»Toda to se jim ne bo posrečilo!« je vzkliknil neki farizej, prebira je jermena svojega molka, in klical prokletstvo božje na sovražnike. »Mi smo otroci Gospodovi! Gospod se bojuje za nas in za svoje svetišče! Le štejmo trume, ki se pomikajo mimo nas, na vseh teh tisočih leži Njegovo prokletstvo! Kakor slamo med ognjenimi zublji, tako jih bo zgrabila jeza Gospodova!«

»Amen!« je zahrumelo ljudstvo; »naj jih pokonča Gospod, kakor je pokončal Amaleka in otroke moabljanske!«

»Glejte, kdo je neki ona tolpa, ki je oborožena z dolgim kopjem in pozlačeni oklepi in ki ji poje slavo cela truma trobentačev? Ravno zdaj prihajajo mimo nas!« je vprašal Anan.

»Da bi jih meč Gedeonov!« je kriknil Eleazar in oči so se mu posvetile v divji togoti, »to so poveljniki in njihova telesna straža! Oni gizdalin, ki jaha vranca in čigar šlem lesketa v solnčnih žarkih, je Tit, ki sem ga pred tremi tedni imel že v svojih rokah, in jezdec poleg njega ni nihče drugi kakor vražji stotnik Lucij, katerega bom še nekoč, kakor upam, poteptal in strl kakor strupenega črva. Urno, Yoa, napni veliki metalni stroj, ki smo ga ugrabili Cestiju Galu! Zdi se mi, da bomo lahko zadeli te bahave sinove Beljalove!«

Yoa je skomizgnil z rameni in rekel, da se lahko poizkusi. Kakor bi trenil, so pograbile krepke, žilave roke vrtena in veliki jekleni lok se je pričel bočiti. »Gospod, napeli smo ga do konca,« je dejal Yoa in položil težki bet v jamico, »toda bojim se, da bo lučaj kakih sto komolcev prekratek.«

»Napnite ga še nekoliko! Možje, dajte, zavrtite krepko, ne bo hudega!«

»In če nam počni lok?«

»Pravim, da vrtite, strašljivci!« se je raztogotil Eleazar, zacepal z ного, stopil za metalni stroj in ga nameril na skupino poveljnikov. Vnovič je zastokalo vreteno, možem je zacurljal pot z obrazov, mišice so se jim napelje in komaj, komaj so dvignili za mrvice napetost loka.

»Proč od tu!« je zaklical Yoa; »če počni lok, je po nas!«

»Še dva vrtljaja!« je ukazal Eleazar in v strahu in negotovosti stisnil ustnice. »Dobro!« V tem hipu se je sprožil lok in vse oči so spremijale težki bet, ko je šinil žvižgajoč skozi ozračje. »Zadet!« je vrisnil Eleazar in poskočil od veselja kvišku.

»Toda ne pravi, ni zadet jezdec na vrancu, ampak njegov sosed,« je dejal njegov oče.

»Tudi jezdec ne, samo konj,« je pristavil Yoa. »Vseeno, bil je izvrsten lučaj za toliko daljavo!«

»Prav smo zadeli,« je rekel Eleazar sam pri sebi in dostavil glasneje: »Tudi jezdec je nekoliko ošvrknilo! Glejte! kako ga vlečejo izpod konja in ga nesejo

proti šotorom! Pripravite naglo še enkrat stroj!«

Eleazarjev nenadni napad je opozoril tudi druge meščane, da so pričeli napadati Rimljane s svojimi metalnimi stroji raz obzidje. Toda vsi njihovi lučaji so bili daleko prekratki, in preden je bil veliki metalni stroj vrh Efraimovih vrat zopet pripravljen za napad, se je vsa črta rimskega vojaštva previdno oddaljila od obzidja ter se pomikala do poznega večera, truma za trumo, proti severozapadnemu gričevju, odkoder so se poizgubile legije po taboru.

Temu slovesnemu pohodu so naslednje štiri dneve sledile vojaške vaje celega tabora in se je vrlutega izplačevala vojakom mezda. Najbolj pa je jeruzalemske meščane potrl, ko so videli deliti med sovražnike obilico kruha, mesa in vina, kar so njih pomožne čete redno in v obilni meri dovažale iz Cezareje.

Četrty dan je poslal Tit Flavija Jožefa pred obzidje, da bi pregovoril meščane k prostovoljni vdaji. Pred poslancem so šli glasniki in trobentači ter zahtevali mir in pazljivost. Pred govornika pa sta stopila dva vojaka ter ga varovala s svojimi ščiti. Gorečniki in farizeji so sprejeli rimskega poslanca z divjim tuljenjem in mu klicali: »Izdajca! Uskok! Malikovalec! Hlapec Rimljanov! Sin prokletstva!« Tako je hrumelo iz tisočerihih grl in šele polagoma se je pomirila divja množica, da so se mogle razumeti poslančeve besede.

Titov poizkus ni imel uspeha. Končni učinek dolgočevnega Flavijevega govora je bil ta, da so razkačeni Judje s kamenjem odgnali odpadlega rojaka.

DEVETO POGlavJE.

Tamara ugrabljena.

Na večer istega dne je povabil Ana ben Kajfa svojega sina Eleazarja na važen razgovor.

»Jožef ben Matija res besediči brezsmotreno semintja, a vse resnice nikakor ne moremo odrekati njegovim besedam,« pravi stari, kateremu je v mestu začelo postajati neznosno. »Dosljej sem si neizmerno prizadeval, da bi kolikor mogoče pomnožil razdrapano premoženje, ki naj postane nekoč tvoje — samo tvoje, Eleazar, kajti tvojega mlajšega brata so zapeljali Nazarenci. — Pri moji bradi! Eleazar, pri vsem tem si me ti premalo podpiral. Res si pomagal pri prvem naskoku, pri katerem je pogorel arhiy z vsemi našimi dolžnimi pismi; zato bodi zahvaljen Gospod! Sicer si pa vedno rajši trosil denar nego ga zbiral in si daroval in meta! v žreló molohu ošabnosti velikanske svote.«

»No, moloh ošabnosti je še vedno vreden tolike časti kakor umazani malik skoposti, kateremu daruješ ti,« ga je zaničljivo zavrnil Eleazar. »Kaj hočemo?«

»Ali se tako govori z očetom? Kje si se pa učil olike?«

»Ti mi boš predbacival premajhno spoštovanje do tebe? Kako pa ti delaš s svojim očetom?«

»Tiho! ta je neumen. On je prinesel prokletstvo na našo hišo in skoro bi ver-

jel, da čez ves naš narod, čeravno se ti ni treba bati, da postanem Nazarenc. Toda pogubi, ki se je zbrala in se zbira okoli nas od vseh strani, bi pa vendar rad ubežal in rešil zase in zate težko pridobljeno premoženje. Jožef ben Matija ima prav. Kako naj se branimo pred toliko vojno močjo? kako naj se ji ustavimo? In Bog naših očetov bo izročil mesto v roke naših sovražnikov, kakor ga je izročil nekdanj Asircem.«

»Kako pa meniš skrbeti za varnost svojega s težavo pridobljenega premoženja, katero si obenem s svojim tovarišem Zabulonom ukradel iz tempeljske zakladnice?«

»Ukradel? Rešil pred roparji in Rimljani, misliš reči. Če si tenkovesten, lahko pozneje zopet povrneš del premoženja templju.«

»In kako meniš skrbeti za to — recimo, posojilo tempeljske zakladnice in obenem za varnost svoje kože?« ga vpraša Eleazar.

»To je moja skrb, Eleazar. Dovolj sem zvit za take stvari. Znano mi je, da bodo v bližnjih dneh poskusili nekateri meščani zapustiti mesto. Podkupili so namreč čuvaja ob vratih Esenov in se pogodili z arabskim šejkom Mardohom, da jih bo za par sto šeklov pustil mirno iti. Tem se bom pridružil; in kako naj skrijem zlato pred željnimi šejkovimi očmi, je moja stvar. Vprašam te le, li hočeš z menoj ali ne?«

»Pod nobenim pogojem!« odgovori Eleazar odločno. Tudi če bi bil popolnoma prepričan, da se poizkus posreči, bi vendar nikdar ne mogel ločiti svoje usode od usode mesta in templja. Tako strahopeten nisem. Sicer še nikakor nisem obupal nad zmago. Rimljani so izgubili že tisoče vojakov. In zdaj ta smešni nastop pred mesnim obzidjem in pa dejstvo, da nas Tit po Jožefu takorekoč prosi, naj se mu podamo, vse to mi da misliti in menim, da po pravici sklepam, da Rimljan sam komaj še resno misli na osvojitve mesta. Kdo ve, kakšna so zadnja poročila iz Rima? Nemara ga sili težaven položaj njegovega očeta Vespaziana, da opusti obleganje in pohiti s svojimi legijami v Italijo. Nekaj takega, se mi zdi, je odsevalo iz besed izdajalčevih.«

»Seveda, če bi mi imeli živeža vsaj za dva meseca. Tako pa veš predobro, da se niti dva tedna ne bomo mogli preživiti s tem, kar imamo. Stotisoči romarjev trpe lakoto in umirajo kakor muhe. Čez teden dni tudi bojevniki vsled lakote ne bodo več mogli držati orožja,« ga zavrne Ana.

»Kakor je tvoja volja, oče. Ne maram te zadrževati. — Imamo sicer gori v tempeljskih oblokih še precejšnjo zalogo, ki pa k sreči ni znana niti Galilejcu niti Simonu ben Giori. Ni mi na tem, da kdo dobi od tega več ali manj. Zato povabim tebe, da ostaneš z menoj v templju in skriješ svoje zlato. Nameravam namreč v najkrajšem času preložiti svoj glavni stan tjakaj in ga obenem pomnožiti s to ali ono osebo. — Ti nečeš? Dobro, pa pojdi! Vendar pa pomisli, da vsakega, ki hoče skrivaj zbežati, čaka križ. In kakor malo veru-

jem zvijačnim Rimljanom — kar te pretne tiče, je gotovo popolnoma verjetna.«

Oče se je zgrozil in stresel pri teh sinovih besedah. »Na križ z njimi!« »Križaj ga!« te besede mu doné po ušesih in ga spominjajo na neko grozno uro. Zastonj si prizadeva jih izbiti iz spomina. Kakor očaran in smrtnobled odide, ne da bi se posloval od sina le z eno besedico.

Ob istem času, ko se oče in sin tako razgovarjata v Kajfovi hiši, stopi Tamara v Pavlinovo sobo, da ga — kakor navadno — pozdravi in kratko obiše, preden odide v dvorano zadnje večerje k nočni straži ranjencev. Pavlin je že toliko okrevljal, da je bil že izven nevarnosti in da je mogel po dnevi ostati pokonci. V hladnejših jutranjih in večernih urah ga vodi Natanael po vrtu in Pavlin se igra pod staro smokvijo z golobi, ki se mu vedno zaupljivo približujejo.

Ravnokar sta se povrnila oba v sobo in sedaj se prepira z Natanaelom na prijazen način, češ, da mu je danes dal premalo kruhovih drobtin in zrnja za golobe.

»Ah, kruhove drobtine!« pravi Natanael. »Jaz sam jih sedaj jem, in zrnje se bo kmalu odtehtavalo z zlatom. Prašaj Tamara in boš videl, da je res tako.«

»Ali je že tako daleč prišlo v mestu?« vzklikne prestrašeno Pavlin. »In vidva sta tudi tako bleda in lačna, posebno ti, Natanael, in Roda toži, da jo glava boli in da ji večkrat slabo prihaja. Vi se tako zelo postite, medtem ko jaz živim kakor najsrečnejši ptič sredi žitnega zrnja. To ne sme biti tako. Ne, ne smem pokusiti niti grizljeja od tega, kar mi skuha Roda, zakaj vi sami ste bolj potrebni nego jaz.«

»Za-te je to zdravilo. Evzebij je tako zapovedal; sicer ne moreš priti k svojim prejšnjim močem,« ga lepo zavrne Tamara.

»Da, ti pojej najboljše reči, dokler jih le dobiš. Jaz se bom že pri samem vonju napol nasitil. Ah, ljubi Bog, kako sem hrepenel, da bi bil kamenjan,« vzdihuje in tarna Natanael, ki je bil ravno v najboljši rasti in je zato čutil podvojeno lakoto.

»Še vedno si iznajdljiva otroška glava, skoro kakor Benjamin,« se smehlja Tamara. »Sicer pa imamo še precejšnjo zalogo; Evzebij je namreč z denarjem, katerega je prinesel iz Rima, ravno še v pravem času nakupil žita. Tega seveda ne smemo izdati, ker sicer nas takoj obkolijo tuji gostje. Varuj se, Natanael! V mestu se čuje o velikih grozodejstvih. Nikomur ne izdaj, tudi če so revni ljudje, ki si skrajno prisiljeni iščejo hrane. Vendar so večinoma le pijani vojaki, ki nepremišljeno zapravljajo živež v najhujšem času.«

»O, kdor bo mene videl, mu gotovo ne bo prišlo na misel, da bi tu iskal živeža,« meni Natanael. — »Pavlin, poskusi vendar enkrat, če moreš pomnožiti kruh! Saj vendar nisi zastonj nečak tako svetega moža in že sam napol okamenel. Naredi enkrat, kakor je naredil prerok z moko in oljem vdove v Sarepti!«

»O, o! S takimi čudeži se ne smemo šaliti,« odgovori svarilno Tamara.

»Saj ni mislil nič hudega,« ga izgovarja Pavlin. »Molimo prav zaupljivo:

»Daj nam danes naš vsakdanji kruh,« in Gospod nas gotovo ne bo zapustil.«

»Saj pa tudi delam tako vsak dan in ne samo enkrat,« se ljubeznivo odzove Natanael. »Le želel bi, da bi postala moja molitev bolj učinkujoča. Začeti hočem nekaj novega: lov na vrabce bo odslej moje opravilo. Iz tega bomo imeli dvojno korist: prvič bodo vrabci za te, Pavlin, prav dobra prikuha k suhemu kruhu in drugič ne bodo vrabci pobrali našim ljubim golobčkom še teh par zrnov, ki jim jih moremo še potresti. — Sicer se pa ptičem dobro godi. Lahko polete čez zidovje in Rimljane in si nasitijo lačna grla na bogato obloženih poljih, kjer jim je ljubi Bog pogrnil mizo. Ah, ko bi jaz tudi imel peruti!«

»Saj ti tudi zrastejo, ko postaneš angel,« se smehlja Tamara. »To pa najbrž še ne bo tako kmalu. — Sedaj pojdi z menoj in me spremljaj v dvorano zadnje večerje. Čas je, da grem na svoje mesto. Saloma in stara Sara sta od celodnevnega napora gotovo že trudni. Zdravstvuj, Pavlin, moli zame!«

»Mir Gospodov bodi s teboj! Kako si srečna, da s tem, ko strežeš bolnikom, strežeš Zveličarju samemu, medtem, ko jaz tega ne morem.«

Preden odide Tamara v dvorano zadnje večerje, vpraša v veži Natanaela, ali se res ni zmotil, da je oni ranjeni stotnik centurij Lucij.

»Ne,« odgovori Natanael. »prav dobro sem ga spoznal. Konj mu je ostal na mestu mrtev; Lucija pa so potegnili izpod njega, potem je poskusil, če bi mogel stati, in nato sta ga dva vojaka prenesla v šotor. In danes, ko je govoril Jožef svoj grozovito dolgi govor, se mi zdi, da sem videl tudi Benjamin. Vendar o tem nisem popolnoma gotov. Hočem pa še nadalje paziti in če je, bom poiskal vsa sredstva in pota, da mu sporočim o nas.«

Benjamin v taboru? Morda je navsezadnje tudi njen oče tam? Ah, bi li res ne bilo mogoče, da bi on ali Lucij posredoval, da bi zamenjali Pavlina, njegovo mater in nekatere druge znanke z vjetniki? (Evzebij bi gotovo vztrajal na svojem mestu.) In Saloma in ona sama? — Vendar se je vnel v njeni duši boj, hud boj. Čemu naj zrtvuje svoje nežno življenje, čemu svoje moči nehvaležnim ranjencem in čemu naj pogine sramotno obenem z mestom prekletstva? Mar li ni njeno pravo mesto na strani Lucija, ki je sedaj kristjan in s katerim združeni se ji že naprej klanjajo leta sreče in veselja? Toda ne, vse to mora prepustiti Bogu in nikakor ne sme dopustiti, da bi jo svetni mik in blesk trgala od požrtvovalne službe, ki jo je prevzela iz ljubezni do Boga. Nikakor ne, ampak ona hoče ostati; toda drugi se morajo rešiti.

Ko Tamara z Natanaelom ravno hoče zapustiti hišo, najde ob vratih Rodo, ki ravnokar podaja neki revni ženi nekaj kuhinjskih ostankov. »Toda nikar me ne izdajte, Mara,« pravi dekla beračici. »Vedite, da tudi mi nismo varni življenja, če bi vedeli ljudje, da imamo le nekaj zrnov žita.«

»Bog me varuj, da nikomur ne bom izdala hiše, ki je doslej ohranila pri življe-

nju mene in moje revno dete,« pravi žena. »Moje zadnje dete! In ga bom li mogla preživiti, dokler ne prenehajo dnevi stiske in težave? Ah, ah, kako grozni so časi!«

»Časi so, kakor jih je Gospod naznanil že naprej hčeram Jeruzalemskim,« poseže vmes Tamara, ki je poznala revno ženo. »In kako se godi vaši sosedi Suzani in njenim otrokom?«

»Mož je ubit, starejši sin tudi ubit, štirje otroci, med njimi tudi mala ljubka Estera, so umrli zapored lakote in bede in ko sem danes hotela pogledati k nji — bolnici, sem jo našla mrtvo na njenem ležišču, z najmanjšim otročičem na prsih. In njena stara mati je sedela zraven trupla in iz bolesti izgubila razum. Skoro se meni zgodi ravno tako. Srečni oni, ki nimajo otrok! Srečni mrtvi!«

»Ah, ko bi ti jaz mogla pomagati, ljubka Mara!« zakliče Tamara s solzami v očeh. »Moliti hočemo, da Bog okrajša dneve stiske.«

»Dolgo tako ne morejo več trajati,« pravi žena. »Vse hiše so polne trupel in razkošja vajeni meščani si iščejo hrane po odtokih in jarkih. Ne le postavno nečista jedila, ampak celo najgnusnejše stvari so jim kakor najmenitnejše slaščice. Brat in sestra se pripravata za zadnjo skorjico plešnivega kruha; da, celo mati utrga lastnemu otroku iz ust zadnji grizljaj. Lakota tira ljudi do nedopovedljivih zločinov.«

Stime je sledila Tamara besedam žene, ki je bila iz bogate rodbine in v svojem življenju ni nikdar mislila, da bo morala kdaj prositi kruh. — S težkim srcem gre zdaj z Natanaelom proti dvorani zadnje večerje. Ves ostrmel stopa deček ob njeni strani. »Da je tako hudo, si nisem mislil,« pravi Natanael. »Nikdar več ne bom tožil vsled majhne lakote, katero moram občutiti jaz.«

Malo korakov stopata skupno po ulici, kar jih naenkrat vzbudi iz njunih težkih misli divje vpitje. Divjajoča drhal pridvi po cesti; k sreči se rešita Tamara in njen spremljevalec za nek zidan steber. Slabooblečen starček, od množice preganjan z udarci in kamenji, teka po ulicah, si ruje brado in lase in kriči z visokim glasom: »Gorjé Jeruzalemu!«

»Slaboumni Jozva je,« reče Natanael Tamari. »Tako kriči že več tednov po ulicah in nihče mu ne more zabraniti, tudi z najhujšimi udarci ne, da ne bi klical neprenehoma svoj grozoviti 'gorje'. Le poslušaj, ravnokar zopet začenja!«

»Glas pogube od vzhoda! Glas od zahoda! Glas od štirih vetrov! Glas nad Jeruzalemom in templjem! Glas nad ženina in nevesto! Glas čez ves narod!« tako kriči starec s kratkimi oddihljaji, ob katerih se slišijo sikajoči udarci, ki padajo na njegov goli hrbet. Njegov glas gre zkozi mozeg in kosti in nadkriljuje vpitje množice. Zdjaj pa pade starec sam, smrtnozadet od težkega kamna, v svoji lastni krvi na tla in zakliče: »Gorje tudi nad menoj!«

(Dalje prihodnjič.)

Razgled po domovini.

Pričujoča številka »Domoljuba« je zadnja, ki jo še določimo tudi onim naročnikom, od katerih doslej še nismo prejeli naročnine. Prihodnje številke ter naslednje pa prejmo samo tedaj, kadar nam določijo zastalo naročnino. Kdor bo storil svojo dolžnost takoj po sprejemu te številke, bo seveda v redu prejel tudi 31. številko »Domoljuba«.

Sestanek slov. katol. nar. abiturientov bo 28. in 29. avgusta na Vrhniki. Spored: V soboto dne 28. avgusta ob 4. uri popoldne: Otvoritev sestanka v »Katol. Domu«. Nato predavanja: 1. Avtoriteta in svoboda pri vzgoji. (Vertovec Al., Gorica.) 2. Kat. narodni dijak in demokratična misel. (Leskovec Iv., Kranj.) 3. Naše dijaštvo in umetnost. (Gabrovšek Fran., Ljubljana.) 4. O praktičnem krščanstvu. (Lukman Fran., Maribor.) V nedeljo, dne 29. avgusta ob pol 8. uri zjutraj: Skupna sv. maša v cerkvi sv. Pavla. Po maši izlet v okolico. Ob 4. uri popoldan igra: Ant. Medvedov »Črnošolec«. Po igri prosta zabava na vrtu. Tovariši! Pripihljala nam je svoboda, ki smo si jo želeli dolgo vrsto let, ki se nam je že naprej smehljala in se nam še smehlja. V tej komaj porojeni svobodi se bomo ločili od srednjih šol, šli bomo v življenje, kamor se bo komu pot odprla. Toda, predno se razidemo, pohitim še vsi, ki nas družijo ista misel, na svoj sestanek na lepo Vrhniko. To naj nam bo mejnik v študijah in ta sestanek naj nam dá veselja in navdušenja za prihodnost. Tudi tebi, slavno slovensko občinstvo, ki se zanimaš za vsak korak katol. nar. dijaka, ki mu vedno stojiš ob strani, tudi tebi naj velja to vabilo! Tudi ti pridi, da se seznanimo in navdušimo za skupno delo krščansko, in poglej četo naraščaja, ki ima napisano na svojem praporu: »Z Bogom za narod!« Vsi dijaki, ki se nameravajo udeležiti abiturijentskega sestanka, naj to gotovo naznanijo do 15. avgusta, ako še niso storili. Na naslov: Kete Janko, abiturijent p. Ajdovščina (Vipavsko), Dolenje 29.

Shod K. Z. v Tomišlju 25. t. m. V nedeljo, 25. t. m. se je vršil zelo dobro obiskan shod K. Z. v Tomišlju. Na shodu so poročali deželni poslanec dr. Zajc, živinorejski nadzornik Legvart in tajnik S. L. S. dr. Rožič. Prvi govornik je razpravljal o zadnjem zasedanju državnega zbora, g. Legvart je govoril o povzdigi živinoreje in prešičereje, o potrebi in koristi domačih gospodinjstev. Dr. Rožič je govoril o veliki potrebi in koristi kmečke gospodarske organizacije. Zborovalci so soglasno izrekli zaupanje poslancem S. L. S., zlasti pa njenemu voditelju dr. Šusteršiču.

»Slovenski Dom«, novi tiskani liberalni agitator, že zabavlja čez vse: čez duhovnike, čez poslance, zlasti čez dr. Šusteršiča, in laže, da se kar kadi. Ta listič piše, da naši poslanci za kmeta nič storili niso. »Slovenski Narod«, njegov oče, pa slovenskim liberalnim meščanom — svojim lahkovernim bravcem — vedno piše, pravi in zatrjuje, da naši poslanci samo za kmeta delajo. Kdo torej govori

resnico? — Žalostno, liberalni sinček se je izneveril svojemu očetu! —

Naznanilo. Podpisani naznanja, da bo vlak šel na Sveto Goro na Veliki Šmaren ob 11. uri iz Medvod. Poslali se bodo vožni listki preč. župnim uradom tistih krajev, iz katerih so se ljudje oglasili. Število onih, ki so se oglasili, je 356. Sprejme se jih tudi še več. Pri župnih uradih se bo plačevalo. To ostane. Cena v Gorico (Sveto Goro) in Trst znaša 6 K 60 vin. tje in nazaj. Vlak se bo ustavil v Škofji Loki in v Kranju. — Preska, dne 26. julija 1909. — Brencce, župnik.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Č. g. Frančišku Zvan, kapelanu pri Sv. Jakobu v Ljubljani, je radi bolehnosti dovoljen daljši dopust. Premešeni so čč. gg. kapelani: Frančišek Gaberšek iz Postojne za župnega upravitelja v Šmihel pri Žužemberku; Anton Gole iz Polja v Tržič; Valentin Jerše iz Škocijana pri Dobravi v Poljane nad Škofjo Loko; Janez Klavžar iz Starega trga pri Ložu v Škocijan pri Dobravi; Vinko Kavčič iz Trebelnega v Stari trg pri Ložu; Frančišek Zorko iz Smednika v Košano; Josip Gostiša iz Radovjice v Smednik; Martin Drolc iz Iga v Radovljico; Peter Natlačen iz Metlike na Ig; Friderik Rodič iz Črnomlja v Metliko; Frančišek Vovko iz Št. Vida nad Ljubljano na Vrhniko; Anton Tomelj z Bleda v Št. Vid nad Ljubljano; Alojzij Jerič iz Radeč pri Zidanem mostu v Stari trg pri Poljanah; Janko Kmet iz Boštanja v Kranjsko goro; Josip Fröhlich iz Kranjske gore v Boštanj; Valentin Zupančič iz Mokronoga na Dovje; Frančišek Majdič iz Polhovega gradca na Vače; Josip Bambič iz Poljan nad Škofjo Loko v Polhov gradec; Alojzij Kurent iz Trebnjega v Krško; Janez Noč iz Št. Janža v Trebnje; Janez Jaklitsch iz Črmošnjic v Altlag; Janez Prijatelj iz Tržiča v Polje; Janez Kovač iz Altlaga in Tomaž Klinar iz Novega mesta za prefekta v zavod sv. Stanislava; Frančišek Kerhne iz Toplice k sv. Jakobu v Ljubljani; Anton Demšar iz Šmartina pri Kranju v Toplice; Matej Kozelj iz Vel. Lašč v Šmartin pri Kranju. — Namešчени so čč. gg. semeniški duhovniki: Frančišek Skvarča v Črmošnjicah; Leopold Perme kot kaplan v Postojni; Frančišek Žitnik v Mokronog; Frančišek Golmajer v Trnovem pri Ilirski Bistrici; Jožef Anžič v Velikih Laščah; čč. gg. novomašniki: Janez Šešek na Trebelnem; Frančišek Zabret na Bled; Andrej Zupanc v Radečah pri Zidanem mostu; Anton Černugelj v Št. Janžu; Anton Šifrar v Senožečah. Nemški viteški red je premestil P. Pavlina Bitnar iz Ljubljane v Podzemelj. — Kanonično umeščen je bil na župnijo Ribno č. g. Janez Kramar, dozdaj beneficijant na Vačah. — Vpokojeni duhovnik gospod Viljem Paulus se je nastanil v Izlakah pri Zagorju. — Premeščen je č. g. Matija Noč od Sv. Trojice pri Tržišču v Predoslje; na novo so namešчени čč. gg. Josip Gnidovec, kot kapiteljski vikar v Novem mestu; Andrej Kopitar kot kaplan v Kočevju; Jakob Omah-

na kot kaplan pri Sv. Trojici pri Tržišču. — P. Gregor Cerar nemškega viteškega reda pride za kaplana v Črnomelj. — Župnija Podbrezje je podeljena č. g. Venc. Vondrašek, župniku v Ambrusu. Župnija Goriče je podeljena č. g. Zupanču, župniku v Motniku.

Regulacija Vipave je gotova stvar. Proračunjena je na 1,152.000 kron. K temu pripomore država 50 odstotkov, torej polovico, 30 do 35 odstotkov prispeva dežela in na vipavsko občino pride 15 do 20 odstotkov ali 172.800 kron.

Mladinska organizacija spodnještajerska se krasno razvija. Teden za tednom se prirejajo vrlo dobro obiskani mladeniški shodi, združeni s cerkvenimi slovesnostmi. Mladeniški shod za Dravsko polje se vrši 1. avgusta pri Sv. Lovrencu; ta dan bo drug mladeniški shod na Holmcu; pri sv. Tomažu pri Ormožu je priredila mladeniška zveza minolo nedeljo predavanje o alkoholizmu. — Saleška mladina je zborovala 18. t. m. v Škalah pri Velenju. Govorila sta deželni poslanec dr. Vrstovšek in profesor dr. Hohnjec pred mnogoštevilnim občinstvom. Le pogumno naprej!

Postopanje slovenskih državnih poslancev na Dunaju se povsod odobrava. Samo slovenskim liberalcem ni po godu možati in odločni nastop naših vrlih moč, ki so se tako krepko potegnili za pravice slovenskega ljudstva. V Trstu je bil velikanski shod, na katerem je govoril državni poslanec dr. Rybač. Tudi on, dasi ni pristajaš S. L. S., je odobral postopanje naših poslancev in pritrjevali so mu vsi zborovalci. — V Medošah pri Kortah, v okraju poslanca dr. Laginje, so na shodu zbrani volivci izrekli popolno soglasje z dr. Šusteršičem in dr. Krekom. Ravnotako se izjavljajo za obstrukcijo koroški in spodnještajerski Slovenci. Kranjski liberalci so to pot popolnoma osamljeni. Njihovo tozadevno početje je naravnost izdajalsko in nesramno.

Liberalni časopis »Slovenski Dom« vračajo pametni krščanski možje z veliko naglico. Ta hinavski listič ne sme najti prostora pod pošteno slovensko strelo. Kdor ga še ni vrnil, naj to nemudoma stori!

Nesreča na Triglavu. Na Triglavu se je ponesrečil pretekli teden učitelj Laas. Bil je star 28 let in učitelj na Dunaju. Šel je na triglavsko pogorje v popolni turistični opremi. Triglavsko pogorje mu je bilo za izlete najpriljubljenejše. Odrgala se je skala, na katero se je privezal in padel je 25 metrov globoko ter se ubil. Njegov spremljevalec je ostal živ, dasi poškodovan. Sestra na Triglavu ponesrečenega učitelja, gospa Julija Fink, se je bila pripeljala v Ljubljano, da je odredila vse potrebno glede pogreba ponesrečenega brata.

Nov poštni urad. Dne 1. avgusta 1909. otvori se v Brezovici pri Ljubljani (politični okraj Ljubljana) nov poštni urad z uradnim imenom »Brezovica pri Ljubljani«, ki se bo pečal s pisemsko in vozno

pošto ter zajedno služboval kot nabiralnica poštnohranilničnega urada. Zvezo bo imel s poštним omrežjem po dvakratni pešpoti na dan do železniške postaje v Brežovici. Na tem poštнем uradu se vpeleje istočasno tudi služba selskega pismonošca.

Slovenski klub v Trstu. Tržaški slovenski deželni poslanci, katerih je 12, so si osnovali »Slovenski klub«. Za predsednika kluba je izvoljen dr. Rybač, za njegovega namestnika dr. Slavik in za tajnika pa dr. Vilfan. Kot kandidata za mestni odbor sta določena poslanca Goriup in dr. Slavik.

Velik rop v sostolni cerkvi v Kopru. V noči od petka na soboto so vdrli neznan zlikovci s silo v sostolno cerkev v Koprno in jo oropali. Pred glavnim oltarjem so našli raztresene hostije, a tabernakelj je bil s silo odprt. Pokradeni so bili trije kelih iz srebra, velik dragocen kelih iz masivnega zlata v gotiškem slogu iz leta 1500, v vrednosti 40.000 kron, več dragocenih križev in umetniških relikvij ter 300 kron v gotovini. Vrednost vseh ukradenih predmetov znaša 60.000 kron. Veliki dragocen kelih se je posrečilo rešiti po neki tretji osebi, ki ga je od tatov kupila. Tatovi so že pod ključem.

Za župana v Št. Juriju ob južni žel. je bil soglasno izvoljen Jožef Rataj. Živela »Slovenska kmečka zveza«!

Ptuj. Kako žalostno ulogo igra naš državni poslanec na Dunaju! Okoli vlade plazi in nabira orožje za boj proti svojim tovarišem poslancem! Zakaj moramo ravno mi imeti takega poslanca? Pozivamo Ploja, naj vendar odloži mandat! Popolnoma se je ločil od svojih tovarišev že preje, toda sedaj je začel tudi javno proti njim delati s pomočjo vlade. Neljubo mu je, da se drugi poslanci borijo proti vladi, ker prepušča bosanske kmete odedruhom; neljubo mu je, da še meja za rumunsko živino ni odprta; neljubo mu je, da še balkanske države ne tekmujejo z našim kmetom v prodajanju pridelkov. Takega poslanca moramo mi imeti. Ni čudo, da so Ploja od vseh strani zadnji čas naganjali, naj odloži delegacijski mandat. Tako nezaupanje prenese le Ploj!

Iz Št. Petra na Krasu se nam piše: Pomenljiva slovesnost se je obhajala dne 20. t. m. v naši vasi. Desetletnico mašništva so praznovali pri našem g. kuratu Abramcu njegovi sošolci duhovniki. Že na predvečer slavlja je došlo 20 gg. duhovnikov. Na vse zgodaj so se pričele sv. maše v cerkvi in so se darovale skoro do desete ure. Ob 10. je daroval slovesno sv. mašo g. stolni vikar Potokar iz Ljubljane ob asistenci gg. župnikov Brajca s Trate in Debevca iz Budanj ter domačega g. kurata. Na koru je orgljal sošolec č. o. Ferdinand Zajec, latinsko mašo so peli domači pevci, katerim so pomagali duhovniki-pevci. Po slovesni zahvalni pesmi in končani sv. maši je domači g. kurat opravil zadušne molitve za umrlega g. sošolca duhovnika Kržišnika in Bartelna, ki je umrl kot četrtoletnik. Na sestanek so došli razen dveh nujno zadržanih patrov frančiškanov vsi sošolci, namreč 25 svetnih gospodov duhovnikov in dva frančiš-

kana. Med sošolci je bilo 11 župnikov, 6 profesorjev, 1 kurat, 1 župni upravitelj in 6 kaplanov. Došlo je več pišmenih pozdravov. Najbolj je vse navzoče razveselil brzojavni pozdrav presvitlega g. knezoškofa, ki je na udanostno izjavo odgovoril: »Naj vas vse blagoslovi dobri Oče nebeški, da bi še mnogo desetletij mogli uspešno delovati za obrambo in razširjevanje Njegovega kraljestva na zemlji!« — Tudi dobro šentpetersko ljudstvo se je udeležilo v velikem številu lepe slovesnosti, ki ostane vsem navzočim v najprijetnejšem spominu.

Ustreljen kočijaž. Poroča se iz Višnjegore: V nedeljo, 18. t. m., sta v Litiji najela dva okoli 50 let stara rudokopa brata Janez in Franc Vene, rodom iz Škocjana, kočijaža Andreja Zupančiča, da ju pelje v Radohovovas, kjer stanuje žena enega bratov. Med vožnjo sta iz veselja streljala in po nesreči smrtno nevarno obstrelila kočijaža, ki so ga prepeljali nato v bolnico.

Smrtna kosa. Preds. telov. okrožja poljskega pri Ljubljani, Anton Rodé, je umrl minoli teden. Pregodnja smrt ga je v najlepšem cvetu let pobrala. Rajni je bil vzor mladenič, ki je živel popolnoma po načelih naše organizacije, katero je globoko umeval. Bližnji odseki so se udeležili pogreba v velikem številu. Svetila mu večna luč!

V Kamniku je umrla pretekli teden gospa Alojzija Žargi, odlična in odločna somišljenica S. L. S. Zelo izobražena, spremljala je z velikim zanimanjem in veseljem napredek stranke po širni domovini slovenski. Ob blagoslovljenju »Kamniškega Doma« leta 1903. je darovala društveni zastavi trak, vreden nad 400 kron. Svetila preblagi pokojni večna luč! Bog potolaži žalujočega soproga g. Ivana Žargi in otročiče!

Nesreča. Iz Podljudelja se nam piše: Dne 19. julija je divjala huda ura čez Karavanke. Gromelo in bliskalo je strašno. Ravno ob času najhujše burje, to je ob 10. uri zvečer, se je vračal Oblasserjev voznik od Sv. Ane čez Ljubelj, kamor je peljal nekega gospoda. V nevihti so se najbrž splašili plašljivi konji, prevrgli voz na voznika Peternela in ga tako nesrečno vlekli seboj, da je zadavljen od deske zoper blato obležal na mestu. Konji so se nato ustavili in v največji burji mirno stali zraven svoje žrtve. Okrog pol 1. ure ponoči sta slučajno prišla mimo dijaka brata Wieser, ki sta takoj alarmirala orožništvo in gospodarja. Ponesrečenec je star 40 let in zapušča vdovo s štirimi otročički od 1 do 6 let.

Zaupnica našim poslancem. Velikanski manifestacijski shod v »Unionu«, o katerem smo poročali v zadnji številki našega lista, je na predlog g. župana Dimnika iz Polja sprejel soglasno resolucijo: »Zborovavci, na tisoče zbrani na shodu dne 18. julija 1909, izjavljajo: Pot, ki so jo nastopili poslanci »Slovenskega kluba« v državnem zboru za edino pravo. Slovensko ljudstvo se jim zahvaljuje za sijajni zgled moške neustrašenosti in neupogljivega poguma, obenem pa iskreno pozdravlja tudi njihove zveste zaveznike,

kmečke zastopnike bratskega češkega naroda. Za svojimi poslanci stoji zvesto udano v slovensko ljudstvo, pripravljeno podpirati z vsemi močmi njihov nesebični požrtvovalni boj za slovenske in ljudske pravice do končne zmage.

V Ljubljani je umrl pretečeni teden g. Ivan Pirnat, pekovski mojster, hišni posestnik ter podpredsednik Vincencijeve družbe šentpeterske. Naj počiva v miru!

Moste pri Ljubljani. Zadnja občinska seja se je pečala z razširjenjem šentpeterske šole na polju. Šola bo zanaprej šestrazrednica in bo imela štiri vzporednice. Tako je predlagal krajni šolski svet in potrdil občinski svet. Ker ima šola poldnevni poduk, bo imelo pet razredov šole dopoldne, 6. razred in štiri vzporednice pa popoldne, dokler se ne zida še ena šola, ki bo stala v dveh letih. Predovič je ponudil svojo hišo na Selu za šolo pod temi pogoji: Občina pripravi s potrebnim prezidavanjem hišo za šolo, se zaveže imeti hišo v najemu 15 do 20 let, plača vsako leto 1000 do 1200 kron najemnine in čez 15 let ostane hiša Predoviču. Tako dela mož, ki pusti bobnati po »Narodu«, da je dal zastoj za šolo svet, ki je vreden 10 tisoč kron in še 1000 kron v gotovini! Hvala lepa za tako naklonjenost! Ustavil se je temu predlogu g. Jožef Oražem, katerega je podpiral g. M. Dolničar. Predlog je padel. — Ali boste vendar spoznali Vodmatčani in Seljani in Moščanci! Če mi zidamo svojo šolo, jo v 15 do 20 letih izplačamo, potem je pa naša last. Odprite vendar oči! — Več občanov.

Naše izobraževalno delo. Z Blok se nam poroča. Izobraževalno društvo se je ustanovilo na Blokah. Udeležba je bila dobra. Potočani so se pripeljali z zastavami. Izvrstno je učinkoval prezanimiv govor g. kaplana Škulja. Vpisalo se je takoj 57 udov. Tudi Bloke ne bodo vedno spale. Vzbujamo se, vstajamo, gremo naprej!

Izobraževalno društvo in Orel se je ustanovil v Begunju pri Cerknici. Govoril je F. Terseglav. Pristopilo je k Orlu 30 krepkih fantov. Na zdar!

V Borovljah je imela družba sv. Cirila in Metoda 18. t. m. svoj občni zbor. Zopet so pokazali nemčurčki, koliko olike imajo. Prihrumeli so kakor divji pod vodstvom nekega Činkovica na zborovanje in hoteli tam vse prostore zasesti in zborovanje na ta način zabraniti. Ker jih pa naši niso pustili na prostore, so pa začeli prav po živinsko vpiti Heil! Prišlo bi mogoče še do kaj družega, ker ljudstvo je bilo od tega pobalinskega nastopa do skrajnosti ogorčeno, ako ne bi bili naši ljudstvo pomirili. Ko so videli ti ponemčurjeni burši, da nič ne opravijo in ker se je kmalu na to pokazal tudi mož postave, so se spravili za hišo ter prepevali svojo protidinastično pesem »Die Wacht am Rhein« in vpili na vse pretege. To je trajalo dolgo časa, a naposled jim je pa sapa zmanjkala, pa so jo odkurili proti kolo-dvoru. Tam so šele pokazali, kaj da znajo. Začeli so se med seboj, ker se nad Slovenci niso mogli znositi, ruvati in suvati. V vlaku so razbijali brez kazni. Heil — pakaža!

Osuševanje ljubljanskega barja. C. kr. poljedelsko ministrstvo je oddalo delo za osuševanje ljubljanskega barja podjetniku Czeczowiczku na Dunaju. V najkrajšem času se bodo pričela dela. Najprvo se bo poglobila struga Gruberjevega prekopa, ker je zatvora ob strugi Ljubljanice že izgotovljena. Ko se bodo v Gruberjevem prekopu dela končala, se bo pričelo pa čistiti strugo Ljubljanice skozi mesto. Vsa dela se bodo morala končati 1. 1913.

V Zatični so imeli krščanski učitelji, zbrani v »Slomškovi zvezi«, svoj sestanek, na katerem so ustanovili podružnico S. Z. za Dolenjsko. Došlo je na shod kijub slabemu vremenu precej neustrašenih učiteljic in učiteljev ter nekaj gg. duhovnikov. Neko skrito liberalče je poslalo lažnjiv napad na zborovalce v umazani »Slovenski Narod«. Pravijo, da je dotičnega dopisuna iskati med liberalnim učiteljstvom.

Konkurenco na škodo dolžnikov je napravila »Mestna hranilnica« Ljubljanska glasom sklepa občinskega sveta. Nemška »šparkasa« je vskjub »Mestni hranilnici« zvišala obrestno mero za ¼ odstotka, obrestna mera za dolžnike pa je ostala kakor poprej. »Mestna hranilnica« se je spustila s »Kranjsko hranilnico« v tekmo in povišala obrestno mero za vloge in to tudi z velikimi lepaki naznanja. Sedaj pa pride občinski svet in s svojim sklepom razjasni ta »velikodušen čin« »Mestne hranilnice«, namreč, da bodo dolžniki »Mestne hranilnice« poplačali to konkurenco teh dveh ljubljanskih zavodov. Gospodje si mislijo, da je pri slovenskih dolžnikih več slovenskega patriotizma kot pa pri vložnikih »Mestne hranilnice«. To dejanje je protisocialno, pridržujemo si pa o tem še govoriti.

V Ljubljani se je vršil v četrtek, dne 22. t. m. dobro obiskan shod voditeljev Marijinih družb. Na shodu smo opazili znanega mladeniškega organizatorja g. župnika Gomilšeka iz Stajerske ter voditelja tržaške Marijine družbe g. Guština. O tem shodu prinese »Bogoljub« obširneje poročilo. Popoldne istega dne se je vršil občni zbor družbe treznosti. — Ta dan je imela občni zbor »Mlekarska zveza«. — Vršil se je pa tudi ustanovni shod deželne vinarske zadruge.

Staro strelišče, v katerem se nahaja ljudska in dijaška kuhinja, je kupila občekoristna zadruga »Ljudski dom«. V tem postopju, ki se bo primerno popravilo, bodo imela krščanska društva ljubljanska svoje središče.

O stanju žetve na Ogrskem. Iz Budimpešte se poroča z dne 17. julija, da žito takole kaže: Pšenice bode 3426 milijonov meterskih centov (l. 1908 4142), rži 1163 (l. 1908 1219), ječmena 1444 (l. 1908 1126), ovsu 1249 (l. 1908 1018) milijonov meterskih centov. Sočivje dobro kaže. V prvi polovici meseca julija je bilo spremenljivo, neugodno, hladno, vetrovno in večidel deževno vreme. Povsod so tožili čez slabo vreme. Vedno deževje je oviralo žetev, če tudi so bile padavine jako ugodne za turšico, peso, krompir, tobak, konopljo in vrtne sadeže. Tudi pašnikom in travnikom je ugajalo deževno vreme.

Vsled preobilnega dežja je plevel bujno rastel, pa tudi rja in palež sta se zelo širila. Tudi trti je obilno deževje škodovalo, pa tudi peronospora, razni črvički so se množili. Vobče vreme ni bilo ugodno. Po vsi deželi žele suhega in gorkega vremena. Proti sredi meseca se je vreme zboljšalo in se žetev pospešila. Vsled vednega deževja se je izhudila kakovost zrna, ki je blede in velo, mesto da bi bilo jekleno in barveno. Tudi z ržjo niso nič kaj zadovoljni. Tudi ječmen je slabši, kakor so mislili. Tako se vidi, da je vsled deževnega vremena pšenica največ trpela in je bo precej manj kakor sicer. Letina bode za pšenico manj kot srednja. Slama pšenična je majhna. Ovsu se je sicer prijela rja, palež in mrčesi, pa ga bo precej veliko. Med žetvijo se je opazilo, da so mrčesi ozimini kakor jarini veliko škodo naredili, zlasti pa pšenici. Rja in palež sta razun rži vsakovrstnemu žitu veliko škodovala. Na Ogrskem je 63 komitatov, v 28 je pa toča več ali manj škode naredila. Leta 1906. se je na Ogrskem pridelalo 31 milijonov meterskih stotov pšenice, leta 1907. 51, leta 1908 41, letos pa le 34 milijonov; ker pa Ogrska 20 milijonov zase potrebuje, je ostane za eksport le 14 milijonov meterskih stotov; torej ni čuda, da je cena pšenici vedno visoka in ni upati kmalu nižje cene: kajti Ogrska je mero-dajna za ceno pšenice v Avstriji.

Z deže e. Liberalnega sina treh zamrlih liberalnih očetov (»Notranjec«, »Belokranjec«, »Naš list«) pošiljajo liberalci tudi našim somišljenikom. Kje je doslednost! Kranjskega župana zmerjate, ker se je udeležil klerikalne otvoritve »Ljudskega doma«, sami pa hrepenite po klerikalnih kronicah. Še celo farovžem ne prizanašate, čeprav vedno vpijete: Proč s farji! Za kronice šteti bi bili dobri, kaj ne, g. Rastko? Kolikokrat je že stari oče »Slovenski Narod« zatrjeval, da je molitev nepotrebna, najmlajši sinko »Slovenski Dom« pa tako ponižno piše: »Za nami bodo otroci naši v istem milem materinem jeziku molili za naše duše in v grobu nam bo ložje, ko bo nad gomilo kipela v nebo molitev in prelepem slovenskem jeziku«. Tako! Našli ste tudi dušo in nebo; včasih je bilo to le iznajdba farjev! Upamo, da bodo naši somišljeniki vsi kot en mož zapisali na ovitek »Slovenskega Doma« besede: »Se ne sprejme«. Tako bodo pokazali, da so dosledni v svojih načelih, kar liberalci niso in ne bodo.

Š **Grozno je toča klestila** v soboto ob 5. uri pri Sv. Lovrencu v Slovenskih gorica in na Polenšaku. Posebno je pobila kraje: Dragovič, bolje Juršince, Vinšak in naprej čez ves Polenšak. Strahovito je lomila šipe, strehe, drevje, debela kakor oreh in še bolj. Na drevesih ni lista, da je škoda velika v vinogradih, v sadonosnih itd. je razumljivo. Potniki pravijo, da se je pri Ormožu moral vlak ustaviti, tako huda ura je bila. Tudi okoli Ormoža je toča pobila. Odbijala je z dreves celo pest debele veje. Opustošenje je toliko, da bo prebivalstvo na posledicah trpelo več let. Od Ormoža in Sv. Miklavža do Središča in Drave je vse uničeno. Od koruze štrlijo kvišku le gole

bilke, nekatere visoke samo še en decimeter; uničena je pšenica, kar še ni bilo požete, oves in detelja je zabita popolnoma v zemljo; tu in tam je celo odnesla zemljo s krompirja, da moli gol iz zemlje. Sadno drevje je skoraj golo; pod njim leži sklesčeno listje z letošnjimi in lanskimi mladikami, sadje je skoraj vse pobito; nad en dober decimeter ga je z listjem pod drevesi. Enako je trpelo tudi gozdno drevje. — Mariborska »Straža« priobčuje o tej strašni katastrofi naslednje poročilo: Lepo so kazali vinogradi po Slovenskih goricah in Haložah. Vinogradniki so se že veselili obilne trgatve, a v malo trenutkih jim je naravna sila izpremenila veselje v silno žalost. V soboto popoldne se je po dveh zelo vročih dnevih naenkrat zblačilo, pričelo je bliskati in grometi in usula se je ploha in — debela toča, ki je razpršila vse nade poljedelcev in vinogradnikov. Toča je pobila v smeri od Zerkove pri Sv. Petru niže Maribora čez Jerčovo, Metavo, Jablanec, Sv. Rupert, Sv. Lenart, Sv. Trojico, ormoški, svetinjski in ljutomerski okraj in, kakor čujemo, tudi Haložam ni prizanesla. Toča kakor pesti desetletnega otroka je potrla vse pridelke, ki so ostali na njivi. Kmetje obupava; ne vedo, kako bodo prehranili sebe in živino. Koruza, oves in del pšenice je uničeno, da ubogi kmet ne more dobiti niti enega zrna. Različne živali, kakor zajce, perutnino i. dr. je pobila toča po polju. Hiše, ki so z opeko krite, so vse razkrite, ker vsa opeka je potrta popadala na tla. Sadja ni ostalo niti enega na drevesu. Gorica je za par let uničena; grozdje plava po potokih. Ta toča se je usipala brez vsakega dežja. Kaj takega tudi najstarejši ljudje ne pomnijo. — Tudi po Gorenjem Stajerskem je toča v par minutah vse pobila. Vse je golo. Tudi okna so razbita. Na stotine rodbin obupa. — Danes smo dobili še naslednje poročilo: Osební vlak, ki prihaja iz Budimpešte, je toča dobila pri postaji Ormož. Toča je pobila na viaku vsa okna. Potniki so se skrivali pod klopni, da jih ni ranilo steklo. Škode je več milijonov. Abiturient Kolenc, ki se je takrat vozil na kolesu, je bil s tako silo zadet od toče, da je nezavesten padel s kolesa in se močno ranil. Mesto Ormož je kakor opustošeno. Vsa opeka na strehah je razbita, drevesa so gola, vse je uničeno. Človeku se zdi, kakor bi tu divjal ameriški tornado.

Gorenjske novice.

Bohinjske novice.

g Šolska razstava na Bohinjski Bistrici. Učiteljstvo na tukajšnji trirazredni ljudski šoli priredilo je koncem letošnjega leta zares okusno in zanimivo razstavo ženskih ročnih del učenk, nadalje pisanih in risarskih izdelkov učencev drugega in tretjega razreda. Razstava je trajala od 16. do 22. t. m. v šolski sobi drugega razreda. Tu so se videli krasni izdelki od pri-

prostih kvačkanih vzorcev do fino vezanih preprog, blazin, prtov, prtičev itd. Zastopano je bilo obilno praktično pletenje in šivanje. Narodna noša sploh! Neverjetno se zdi opazovalcu, da so take, rekel bi, umetne izdelke izvršile naše nadepne mlade Bohinjke v nežnih šolskih letih. Ni čuda, v nedeljo so starši, zlasti skrbne matere, — in to brez vsake reklame, — kaj pridno obiskavale šolsko razstavo. Kako so se radovale, videč izdelke z napisi svojih otrok! Vsa zasluga za prekrasno razstavo ženskih ročnih del gre blagi učiteljici, gospici Zemljanovi. Pokazala je, da sama obvladuje to stroko popolnoma, in kar je še večjega pomena, da zna pri svojih učenkah vzbuditi veselje in zanimanje do ročnih del. Za življenje potrebnih izdelkov, pa tudi umetnih del, se priučte naše deklice v šoli. Naj omenim še lepe preproge na vseh treh altarjih v župni cerkvi. Marsikak tujec se je o njih okusnem izdelku pohvalno izrekel. Napravile so jih tukajšnje učenke drugega in tretjega razreda pod vodstvom gospice učiteljice. Hvala in čast jej! — Istotako zanimivi so ne le za šolnika, ampak za vsakega prijatelja poštenega šolskega napredka spisovni izdelki drugega in tretjega razreda. Zastopani so izdelki o lepomisju, spisju, računstvu in risanju. V risanju po naravi so nekateri učenci dosegli priznanja vredno veliko spretnost. Gosp. nadučitelj M. Humek je lahko ponosen na lepe uspehe svojega truda pri šolski mladini. Šolska razstava je bila v čast učitelstvu in naši mladini!

g Letovičarji. Na Boh. Bistrici so letovičarji vsa stanovanja zasedli. Največ jih je iz Trsta in Gorice. Tudi Čehi so se letos že precej udomačili. — Turistika se je, odkar se je zvedrilo, oživela. Turisti in turistinje v različnih nošah prihajajo dan za dnevom iz vseh krajev občudovat lepoto naših gorá.

g Na Nemškem Rovtu je zamrl dné 26. maja t. l. najstarejši fant Jernej Rozman. Bil je 90 let star. Več kakor 15 let je hodil po hišah. Dokler je mogel, je rad opravljal lahka dela. Obleko so mu oskrbeli dobri ljudje, za tobak pa si je prislužil. Do zadnjega je sanjal in govoril o milijonih.

g Smrt. Dne 20. t. m. pa je umrl najstarejši mož v župniji, morda najstarejši v celem Bohinju, Gregor Soklič. Rojen je bil 6. aprila 1812; torej je bil star 97 let. Kaj rad je pripovedoval, kako se mu je godilo v mladostnih letih, ko se je skrivaj pred vojaško suknjo. Pomnil je in zatrjeval, da so bili oni najsrečnejši časi, ko so bile dneve v Bohinju po 10 krajcarjev.

g Župna cerkev je na zunanje popravljena. Bilo je veliko dela. Okusne barve so sliki narave primerne. Delo je mnogo stalo. Sedaj čaka popravila še notranjščina. Upamo, da še letos dovršimo.

g Slov. planinsko društvo bo na vrhu Črne prsti na tolminski strani zgradilo še letos, če bo le mogoče, novo planinsko kočó.

Iz selške doline.

g Iz gadjega gnezda. Bilo je spomladi, ko je komaj bil dobro odlezel sneg, ko se

pripelje v našo občino cela dolga vrsta voz, da je bil ustavljen ves promet. In na teh vozeh cela dolga vrsta samih polnih sodov vina! Zgrozili smo se, ko smo to videli. Kaj vse to bo moralo požreti naše ubogo, siromašno ljudstvo! Kaj bo? Čez par let bo v naši občini par gostilniških palač in pa kup razdejanih in podrtih koč siromakov. In res se je začelo. Toči se po cele noči, mladi rod plava v vinu in žganju, zabavlja se veri, Cerkvi in duhovstvu, ruši se vsaka avtoriteta, domača in javna, razlagata se »Narod« in »Svobodna Misel«. Kaj bo? V par letih bomo imeli trop mladih izmozganih starcev brez vsake vere v sebe in Boga. Ako pa kdo noče trobiti v ta suženjski naprednjaški rog, ali se morda celo drzne upreti se takemu početju, ki mora zastrupiti ves prihodnji rod, začno ga zmerjati, da je »podrepnik« in »omejen človek« in groze mu z maščevanjem in orožjem! Zob za zob, češ mi imamo spretnost in orožje. In že se je začelo z butanjem ob vrata in z razbijanjem šip ob pol 2. popolnoči, tako, da pošten človek ni več varen imetja in življenja pred temi naprednimi divjaki, ki imajo »spretnost in orožje«, kakor se sami javno hvalijo. Menda še nismo na Turškem med divjimi Arnavti. Pravice do življenja imamo menda prav toliko kot napredni divjaki. Mi hočemo mir, za treznost se borimo in poštenje, pa se nas zmerja z »infriganti«. Zganite se torej vi, ki imate kaj besede in oblasti, tako ne more dalje. Menda vendar nismo še brezpravni, čeprav se hvalijo naši »naprednjaki«, da imajo zaslonbo v Loki in v Kranju. . . . Potem pa še čveka ta dični gojenec škojloških zaporov nekaj o bojkotu! Proti večini ljudstva ste se postavili, smešili ste njegovo prepričanje, češ, »ne hodim v cerkev, pa mi vseeno »klerikalci« nosijo denar. . . . Sami ste odbili ljudstvo od sebe, ono ljudstvo, od katerega ste se zredili in s katerega žulji ste si zidali hiše, zdaj pa sramotite njega, ki vam je pomagal na noge. Le tako naprej, na svetu vsaka stvar le en čas trpi. Ljudstvo ni tako neumno in omejeno, kot si vi mislite. Tudi za vas še lahko pride čas, ko vam bodo pristrizene peruti in vam jasli djane malo više. Potem boste pa peli drugo pesem, sicer ne iz prepričanja, pač pa iz potrebe in hinavstva, kajti mučnikov v vaši stranki ni. Stradati za neumna načela liberalne stranke nihče ne mara. Toliko za danes. Molčali ne bomo, kajti zastrupljati dušno in telesno mi slovenskega ljudstva ne pustimo. Ti pa, ljudstvo slovensko, zasluženo, zapeljano in izkoriščano, spoznaj že vendar enkrat, na kateri strani so tvoji pravi prijatelji!

Iz Št. Vida.

Dolgo potovanje si je za letošnje počitnice izbral profesor v zavodu gospod dr. Iv. Knific. Te dni je srečno dospel v Hamerfest, najsevernejše mesto na zemlji, odkoder poroča, da se popelje še naprej do Špicbergov, do večnega ledu, kjer sedaj nimajo nič noči. Solnce se sicer zvečer skrije za goro, toda šele okrog enajste ure, a ob 2. uri zjutraj se že zopet prikaže, svetlo pa ostane celo tri ure dolgo

noč. Gospodu profesorju želimo na poti zdravja, da nam bo v zimskih predavanjih kaj povedal o svojem potovanju po severnih krajih.

Spremembe. Gospod kaplan Vovko nas bo zapustil, ker gre kot prvi kaplan na Vrhniko, na njegovo mesto pride do sedanji blejski kaplan gospod Anton Tomelj. — Novega nadučitelja bomo dobili najbrže šele v pozni jeseni, do tedaj bo imel vodstvo šole tukajšnji učitelj gospod Viktor Mihelič.

Predelavanje pokopališča se še vedno zavlačuje, ker vlada pred jesenjo ne more pričeti s ponižavanjem velike ceste. Pokopališča pa prej ne kaže predelavati, sicer bi se potrební material moral od daleč dovažati, ko ga bomo pri kopanju ceste imeli kar zraven.

Nova šola se bo tudi morala zidati. Višje oblasti iz Ljubljane pravijo, da ne smemo prav nič več čakati. Sedaj imamo poduk kar v treh poslopih, kar za disciplino otrok gotovo ni dobro. Tudi so vsa ta poslopja v precej slabem stanju. Z zidanjem nove šole torej ne bomo mogli in tudi ne smeli odlašati, ker imajo višje oblasti včasih precej trdo roko. Upamo, da bo pri šoli šlo lažje, nego pri pokopališču in pri cerkvi, ker ima šola po velikem dobrotniku Bitencu nemajhno premoženje.

Tujih delavcev v Št. Vidu in Vižmarjih imamo sedaj 400 do 500. Zidajo se zavodi, gradi se most čez Savo in postavljajo se centrala za elektrarno na Brodu. Zato se nam prav zelo zdi čudno, da še sedaj ne dobimo prepotrebnih orožniških postaje, ko je vendar županstvo z občinskimi odborom že prej večkrat prosilo za njo. Sedaj hodijo orožniki iz Šiške, a porredko, in še takrat se opravičujejo, da imajo v Šiški dovolj opraviti.

Se ena velika potreba, za katero naj bi se tudi dregalo tako dolgo, da se nam ustreže. Naš kolodvor je v vsakem oziru premajhen. Čakalnica je ena sama in še ta tako majhna, da mora dvajset ljudi notri že v gneči stati. Poleg tega ima uradnik, ki daje listke, izhod na progo samo skozi čakalnico in mora večkrat precej trdo stopiti, da se pririne skozi množico. Večina občinstva pa mora stati vzunaj bodisi na vročem solncu ali pa na dežju. Naj slavno ravnateljstvo pride pogledat enkrat k jutranjim ali večernim vlakom, ko delavci odhajajo k delu oziroma se vračajo od dela iz Ljubljane, in to zlasti v slabem vremenu. V poletnem času pa je tudi gospode veliko tukaj; ta ima tudi rada složno na kolodvorih. Zavod za gimnazijo naj tudi pride v poštev. Potrebno bi bilo na našem kolodvoru: 1. Dve čakalnici ali vsaj ena dvakrat večja, nego je sedanja, 2. za uradnika iz pisarne poseben izhod na progo, 3. peron s streho.

Visok gost. V Št. Vidu se je nastanil za dva meseca dvorni svetnik grof Chorinski, deželnega predsednika namestnik, in z njim tudi vsa njegova družina.

Ljudska knjižnica je preteklo nedeljo popoldne po službi božji priredila domačo veselico, s katero smo lahko zelo zadovoljni. Prav veliko prijateljev ljudske izobrazbe je prišlo, da oddajo svoj obolus

knjižnici, o kateri se mora priznati, da izvrstno deluje. Med gosti smo zapazili tudi zastopnike katoliškega dijaštva, katere je knjižničar predsednik Stefan Erman prisrčno pozdravil. Nad 100 kron ima knjižnica čistega dobička, s katerim bo razpajala edino le v povzdigo izobrazbe potom knjig in časopisja.

Iz ljubljanske okolice.

Božja pot na Dobrovi pri Ljubijani slovi že od leta 1231. Verni kristjani so prejel na tem kraju po priprošnji prečiste Device in Matere božje Marije veliko čudapolnih dobrot. Najbolj obiskujejo Marijini častilci ta kraj med Velikim in Malim Šmarom; zato so papež Pij IX. s pismom z dné 6. avgusta 1858 ponovili in podelili za vse večne čase popoln odpustek tistim, ki resnično skesani, čisto izpovedani in vredno obhajani pobožno obiščejo cerkev v nebo vzete Matere božje na Dobrovi katerikoli dan od predvečera Velikega Šmarna do solčnega zahoda Malega Šmarna. Poleg obiska cerkve mora vsak romar, ki se hoče udeležiti odpustka, močiti za mir, za spreobrnjenje krivovercev in za povišanje sv. katoliške cerkve. Ti odpustki se lahko obrnejo tudi v koristi dušam v vicah.

Visok obisk. V petek, 23. julija sta obiskala dobrovsko božjo pot presvetli gospod knez in škof dr. Ant. B. Jeglič in njegov generalni vikarij prelat Janez Flis.

Bizovnik Prvega avgusta bomo obhajali obvenk s cerkvenim »žegnanjem« tudi 25-letnico gasilnega društva. Slavnost bomo obhajali doma in ne bomo več hodili po tujih liberalnih in socialno-demokratskih gostilnah na Fužine kjer je nevarnost, da bi Stajerc iz Fužin razbijal naše društvo, kakor je razbijal občni zbor kmetijske družbe v Ljubljani.

Hrušica. V krajni šolski svet za hruševsko šolo je občinski odbor izvolil g. župana Franceta Korbar, Jožefa Čerina iz Bizovnika in Antona Anžiča iz Štepanje vasi.

Štepanja vas. Na dan cerkvenega žegnanja so bile pri nas gostilne manj obiskane kakor druga leta. Zelo lepo znamenje je to. — Prihodnji teden začno kopati v Gruberjevem kanalu. Delavec bo kar mrgolelo. Radovedni smo, kaj bo reklo naše polje o tih delavcih.

Vodmat. Župan bo vendar le Zakotnik iz Most. Tako so sedaj zopet raznesli v svet, ko so liberalci in socialni demokrati spoznali, da niso modro delali, ko so rekli, da bodo Zakotnika pustili na cedilu in Peklaja volili. Popravimo to neumnost, so si mislili, da ne bo Zakotnik hud. In tako je Peklaj odstavljen od županstva. Hudo boli bratce socije in liberalce, da jim je začel »Domoljub« brati levite in naštevati njihove »lepote« pri volitvah. V »Narodu« nekdo daje spoznati, da jih je zaskalelo. Da jim bo bolje, jih pa danes poljimo še enkrat s tisto pijačo, ki se je točila in tekla po Zakotnikovem dvorišču. Polno je bilo miz lepo pogrnjenih in tam se je srkala korajža. Silili so tudi naše k pijači, in enega so res vjeli, kar naj bo svetu dokaz, da je volila pijača. Razgrajala je pa

liberalno - socialnodemokratska stranka, in naj so bili to delavci ali nedelavci. Napojeni so bili in plačani. To potrdijo tudi očividci, ki so gledali te junake, potrdijo pa tudi sami »tróti« ki so srkali na dvorišču Zakotnikovem ter so se pozneje bahali, koliko sodčkov so »udušili«. Še enkrat povdarimo: Pijača, pijača in zopet pijača. Dajal jo je pa tisti mož, ki kvari naše ljudstvo pa naših vaseh. Kako pa je bilo v volivni sobi. Pri mizi komisije je ves čas sedel Predovičev uslužbenec. Lavtar je nekaj časa sedel pri mizi poleg komisije. klicali so — menda je pomagal klicati tudi trgovec Gerjol — svoje ljudi silno glasno, druge pa tiho. Volili so celo uro brez predsednika. Kako bi se zapovedovalo, je poskušal tudi Gerjol. Žandarmerija je pa pomagala spravljati volivce z volišča, Predovičevega tajnika, ali kaj je, pa ni videla, in so morali volivci zapustiti volišče — nevolivec Predovičev uslužbenec je pa smel ostati in sedeti in pisati ali znarpenja delati pri mizi, pri kateri je sedela komisija. Socialni demokrati se si prizadevali, kako bi volivca kap'ana spravili z volišča — pa so se vrezali in so prosili odpuščanja. Teh dejstev ne prekliče nihče.

Selo. Hudomušni ljudje govorijo, da bodo liberalci in socialni demokrati za svojega župana, ki ga bodo še-le izvolili, izprosili od vlade, da bo smel imeti svoj grb, kakor razni knezi. V grbu bo pa sodček za pivo, liter in frakelj in napis: v tem znamenju!

Moste. Našo vas je doletelo izredno veselje. Domačin g. Ivan Tomažič je 25. t. m. daroval novo sv. mašo. Iz nizke delavske rodovine se je povzpel do te časti. Krščanska družina Tomažičeva je dala v vinograd Gospodov krepkega delavca. Za to slavnost so naši fantje in dekleta prav lepo okrasili Moste z mlaji in vencii. Imajo še prave misli in prave nazore. Veliko, ali vsi so bili iz katol. izobraževalnega društva, v katerem je vpisana vsa Tomažičeva družina. Socialnim demokratom so bili na potu vencii in so jih ponoči nekaj raztrgali. Nam je prišel na misel rek: kjer rdečkar se potika, surovina se za njim pomika. Spomnili smo se tudi, da je bil v nedeljo Lavtarjev god, katerega so že najbrž zvečer slavili. Mislili so, da objemajo Jaketa, pa so le vence trgali. Pijača!

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz Kropce. Novi liberalni list »Slovenski Dom«, vreden naslednik rajnega »Rodoljuba«, piše, da kroparski mladeniči kar koprne po ustanovitvi Sokola. Uboga reva! Ali ima res Kroparje za tako neumne, da bodo silili v liberalizem sedaj, ko ga že povsod mečejo iz hiš! Svetujemo pa za danes tistim, ki so prišli v Kropo, da jedo kroparski in obenem klerikalni kruh, naj mirujejo in pustijo Kropo pri miru. To je naša prva beseda!

g V Lomu pri Tržiču je bil 25. t. m. prvi protialkoholni shod. Govoril je tržički kaplan g. V. Čadež, ki je v besedi in sliki dokazoval, kako opojne pijače škodujejo človeškemu telesu. Udeležilo se ga je okoli sto Lomljanov, častno število za tak kraj. Med njimi je bilo precej mladih

fantov in to je prav; taki, ki še nišo okuženi od strupa-alkohola, naj spoznajo, kako nevaren sovražnik je alkohol.

g Komenda. Prejšni torek popolne je na Križu treščilo v hlev posestnika J. Drešarja. Nastal je ogenj, ki je razven zidovja vpepelil vso domačijo. Zgoreli so: hiša, podi, svinjak, dvojni kozolec, gospodarsko orodje, vsa spravljena krma, žito, obleka, pogorela je tudi sosednja kajža. Živino so rešili, zgorel je velik pes, ker ga nihče ni upal odvezati. Škode je do 7000 kron. — V Mostah je preteklo soboto utonil enoleten otrok; stariši, pazite na otroke! — Prva številka »Slovenskega Doma«, ki je zrastel nad grobljo treh liberalnih lističev, je srečno prišla v naše roke. Dobili smo jo vsi člani c. kr. kmetijske družbe, ali je kar ona posodila litografirane naslove? Dobro, da se poznamo! Zakaj se nam vsiljuje?! Ej, »Slovenski Dom«! Ze v prvi številki gleda iz tebe stari, grdi »Rodoljub«, kaj šele bo! Slovenski dom ljubiti znamo mi bolje brez tebe, 22 let nas to uči že vrh »Domoljub«. Bog ga živi! Liberalci sami so ga že pohvalili, da je izvrsten, čemu so tebe »Slov. Dom« spravili v svet?! No, že vemo zakaj! Svetujemo ti, pojdi učiti poštenega domoljubja slovensko liberalno gospodo, ki je tega pokuka zelo potrebna. Torej z Bogom in veliko uspeha želimo! Pri nas si že opravil. Domoljubovci.

g Hranilnica in posojilnica v Kranju se je preselila iz dosedanjih prostorov v »škofiji« v prvo nadstropje »Ljudskega doma«.

Dolenjske novice.

Iz Št. Ruperta.

Gospodarski shod je imel v nedeljo dr. Lampe. Pokazal je, kaj misli storiti in je že storila Slovenska Ljudska Stranka za kmečki stan. Več prihodnjic!

Orgle se že stavijo. Do Velikega Šmarna bodo dogotovljene. Kakor se kaže, bode to delo nekaj lepega!

Amerikanci — spomnite se z darovi Št. Ruperta in ljudskega doma! Agitirajte med znanci in prijatelji! Darovi naj se pošiljajo na Hranilnico ali pa na kaplana Ivana Strajhar-ja. Na zdar!

Darovi za dom: Gospodarič iz Bojanke 2 K; Hribar iz Kroharjev 2 K. Bog plačaj!

Opozarjamo odgovorne organe na varnost življenja ponoči po potih mimo gostiln! V nedeljo zvečer je bila nevarnost na Straži in kamenje je letelo tudi v Št. Rupertu.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Na visokih Gorjancih pri Sv. Miklavžu je bila sveta maša 28. t. mes., ob 8. uri.

d Romarski shod na božji poti sv. Erazma v Soteski na Dolenjskem bode prihodnje nedeljo, na praznik sv. Jakoba. Duhovno opravilo ob šestih zjutraj je prevzel gospod duhovni svetnik Ivan Podbol.

Poleg tega je še sveta maša s pridigo ob desetih.

d Iz Javorja pri Litlji. Dne 15. julija smo izročili materi zemlji Franceta Spec iz Leskovca. Rajni je bil mož-poštenjak, zvest pristaš S. L. S. in dolgoletni ključar župne cerkve. N. p. v m.! — Abstinenca! To Javorcem ne gre v glavo! Sedem hiš — pa tri gostilne! In tu se toči ne samo vino, ampak tudi žganje in — heruš! in to brez vsacoga dovoljenja. Kje je oblast in postava? da bi preprečila vsaj ponočno pitje in razgrajanje!

d Ajdovec pri Žužemberku. Pri nas je imel novo mašo dne 18. julija velečast. gospod Jožef Gnidovec. Slavnosti govornik mu je bil veleč. gosp. dr. Janez Gnidovec, njegov sorodnik. Odločen je gospod novomašnik za kapiteljskega vikarja v Novem Mestu. — Letina je slabejša kot lani, ker je žito vsled dolgotrajnega snega slabo prezimilo, ga veliko poginjilo in je vsled tega zelo redko. Trta v novonasaženih vinogradih pa lepo kaže in bodo imeli nekateri vinogradniki že dokaj vina iz novih nasadov. Rigolali so prav pridno zadnja leta in zasadili veliko vkoreninjenih ameriških divjakov, nekateri imajo pa še puščo. Znabiti jih izmodri, da se tudi ti lotijo dela.

d Iz Fare pri Kostelu. Dne 19. julija se je naš rojak Matija Klarič iz Maverca zopet povrnil nazaj v Ameriko. Prišel je bil namreč na obisk v staro domovino dne 15. marca t. l., da obiše svoje že 79 let staro mater, brata in sestre. Bil je povsod iskreno sprejet, pri svojih kakor tudi pri prijateljih in znancih ter povsod priljubljen. — Omenjeni je bival v Pittsburgu v Severni Ameriki. Da je bil tudi tam med ondotnimi rojaki občečisan, spričuje to, ker je bil predsednik podpornega društva sv. Roka ter izvoljen za delegata in poslan kot zastopnik društva v Joliet na glavna zborovanja, kjer se je odločno potezal za blagor in napredek društva. Dal mu Bog obilo sreče na potu, kakor tudi v novi domovini!

d Ribniški Sokol je v zadnjem času razprostrl tudi nad dolenjevaško občino mogočna svoja krila. Ugnjezdil se je v Prigoricci v hiši g. Karola Kaplan. Tukaj namerja omisliti si trdno skrivališče, sem bo prinašal nemoteno žrtve svoje lovske sreče. Za enkrat še ponižno vabi in kliče skupaj kakor putka ali petelinček; glasov ptice ujede dosejaj še nismo slišali. — Dolenjevaščani in Prigoričanje bodo že skrbeli, da tega tiča škodljivca spravijo na varno in potem našopajo. Za liberalna društva so v Dolenji vasi prevroča tla in ljudstvo premalo vneto. Ne bo šlo! — Stariši! Dobre in čvrste sinove imate! Skrbite zanje! Opozarjamo vas še pravočasno na nevarnost, ki se lahko ugnezdí v naš kraj. Pazite nanje, če hočete imeti dobre otroke! Ako bodo zahajali v to družbo, že ne bo kaj prida iz njih. Postali bodo Sokoli ali nikdar skrbni in varčni gospodarji.

MOŽJE IN MLADENIČI DOLENJSKI, DNE 8. AVGUSTA NA ZAPLAZI!

Letos je sto let, kar je slovensko ljudstvo začelo na Zaplazu častiti preblazeno Devico Marijo. Sto let že hodijo po-

božni Dolenjci na božjo pot na zaplaško goro. Koliko milosti in dobrot jim je nebeška Kraljica v tem dolgem času izprosil! Pokažimo ob stoletnici, da smo Mariji hvaležni za njeno pomoč. Zaplaška božja pot je v prvi vrsti božja pot dolenjskih mož in mladeničev, saj se je pobožnost Marije na tem kraju začela s tem, da je nekemu možu Marija razodela voljo, naj se na Zaplazu v njeno čast zida kapelica. Zato možje in mladeniči, pridite ob stoletnici na Zaplazu počastiti nebeško Kraljico!

Dne 8. avgusta t. l. pojde ob pol desetih slovesni sprevod s Čateža na Zaplazu, kjer bo pridiga za može in mladeniče in sveta maša. V soboto popoldne in nedeljo zjutraj pa se bo v župni cerkvi spovedovalo. Poskrbelo se bo za toliko spovednikov, da bodete lahko prav v obilnem številu prejeli svete zakramente. Može in mladeniči dolenjski! Stoletna pomoč zaplaške Matere božje je spremljala Vaše očete in Vas, pokažite ob stoletnici pred vsem svetom, da častite, da spoštujete, da ljubite svojo Mater Marijo.

Zato pridite, kdor zmore, dne 8. avgusta na Zaplazu!

Župni urad Čatež pod Zaplazom.

H. P o v š e, župnik.

Notranjske novice.

Idrijske novice.

Političen shod. V soboto, 11. julija, ob 9. uri zvečer je državni poslanec g. Jos. Goslinčar priredil shod svojim volivcem v Idriji. Vkljub kesni obvestitvi volivcev zbralo se jih je vendarle toliko število, da je bila obširna dvorana pri Didiču popolnoma zasedena in je moralo dokaj moč stojé poslušati govore. Gospod poslanec je v poldrugournem govoru obrazložil delovanje poslancev S. L. S. v državnem zboru, navedel vzroke, zakaj so proti vladi v opoziciji in obljubil, da bo slovenska delegacija tudi v prihodnje kolikor možno storila v prid slovenskega ljudstva. Nawzoči volivci so ob koncu shoda izrekli soglasno zahvalo in zaupanje poslancem S. L. S. in odobrili njihovo delovanje v državnem zboru.

Vsi niso bili zadovoljni. Poslančeva izvajanja niso bila vseskozi po volji Jan. Štravs, ravnatelju socialnodemokratskega konsumnega društva v Idriji ter njegovim maloštevilnim pristašem, ki so se po stari navadi sami povabili na shod. Zašel je z očitanjem, češ, »da klerikalci ne znajo misliti« itd. ter je — kakor se razume samo ob sebi — za svoj duhovit govor prejel tudi primeren odgovor. V prihodnje se bomo pa raje sami med seboj pomenili brez takih gostov. Škoda časa, ki ga zamujamo s poslušanjem znanih mokraskih prismodarij. G. Janez Štravs naj pa pri Tončku svojim pristašem razklada svojega srca bolečine in svoje bistre glave visoke misli! Ko bo končal, naj za nameček še dr. Lončar pripoveduje o kači v paradizu in tisto pravljico o zakleti priucezinji. Hanza Kokalj naj potem razprav-

lja o visoki politiki, na katero se tako imejnitno zastopi. To bo potem »unterholterga«, da bo veselje!

Klerikalci ne znajo misliti. To misel je Štravs kak tepec v glavo zabil, sedaj jo pa ponavlja na vseh shodih, kakor papiga! Dejstva — tudi v Idriji n. pr. pri občini, kjer g. ravnatelj Štravs nosi o eden izmed največjih zvoncev, dokazujejo ravno nasprotno, da znamo tako misliti, da marsikateremu tudi študiraneemu svobodnimislecuro vroče prihaja in predsedu klerikalna coklja! — Je pač res čudno, mi ne mislimo nič, on nas ne razume, mi pa njega ne. Še toliko ne znamo misliti, kaj bi on rad povedal. Na ta način seveda ni mogoče, da bi skupaj prišli z mislimi. Na svetu so pač ljudje različnih talentov! Nekateri se morajo učiti leta in leta, da pridejo do kruhka, katerega jim vsaka baraba dan za dnevni tisočkrat prežegna! Drugim zopet mila sreča dobro službo kar v klobuku nasproti prinese. Nobene šole ni treba za to, človek lahko z dvojko konča tretji ljudskošolski razred. Marsikdo pride do mastne službe, kakor slepa kura do zrnja. Kar od rovnice, pa prejme krono ravnateljstva. Tako je res nekaterim ljudem že v zibelki prirojeno, da bodo visoke glave, spoštovani in visoko »gor vzeti« od visokih gospodov. Tudi se dobe ljudje gotovih strank, ki so že od rojstva imunizirani proti vsaki kazni, kakor jež pred gadjim trupom. Naj delajo kar hočejo in kakor se jim zljubi, še pes jih ne povoha! — Star pregovor pa pravi: »vsak vrč enkrat počí«. In tako mislimo mi, ki ne znamo misliti, da je ravnatelj Štravs na ravno tisti drsalnici, kakor so bili njega prednik v časti in slavi. Prvi je bil Rinaldo, drug debeli Tonče Kristan in tretji pa bo duhoviti Herr Johann Štravs! Ali bo takrat verjel, da znajo tudi preklicani klerikalci misliti? Dvomimo, ker poznamo njegove učitelje!

n Birmovanje. V soboto, 17. julija, okoli 5. ure popoldne so pričeli naznanjati zvonovi po idrijskih cerkvah, da se bliža mestu prevzvišeni g. knezoškof. Precej posestnikov je razobesilo zastave v pozdrav visokemu gostu. Višjega pastirja so vzprejeli telovadno društvo Orel in šolska mladina pod vodstvom učitelja Josipa Novaka. Razun gdč. Marije Gostiševce ni bilo pri vsprejemu nobene druge učiteljice. Tudi znamenje versko-nravne vzgoje na ljudskih šolah! — Presvetli knezoškof se je podal v župno cerkev počastiti presv. R. T. in kmalo na to v uršulinski samostan, v katerem je izvršil blagoslovilne obrede v kapelici in drugih prostorih. Zvečer so napravili pevci kat. del. družbe pred župniščem g. knezoškofo lepo podoknico. V nedeljo zjutraj je šel Presvetli ob 9. uri dopoldne v slovesnem sprevodu v župno cerkev, tam daroval sveto mašo, imel krasno pridigo ter na to podelil okoli 700 otrokom iz bližnjih župnij idrijske dekanije zakrament sv. birne. Potem je bilo še mrtvaško opravilo za prominele idrijske župljane. Ob 3. uri popoldne se je odpeljal cerkveni knez iz Idrije proti Hotederšici.

n Dobro se je zdelo vicepurgermajstru Hanzu Kokalju, ker se honoracijori

niso poklonili g. knezoškofu ob njegovem prihodu v Idrijo. Grozno mu je tudi dobro delo, da nobeden liberallec in socialni demokrat ni razobesil raz streho svoje hiše zastav. To se tudi v onih hišah ni zgodilo, kjer imajo liberalci kako komando. »To je biv vspgjejem« je vzkliknil, zadovoljno in blaženo se smehljajoč. Morda je govoril čisto v smislu onih ljudij, ki bi morali storiti, kar je zahtevala od njih že navadna uljudnost ali prirojeni takt. Ako tega niso storili, so pač krivi čudni nazori. Abotnih ljudij je pa povsod dosti, zakaj bi ravno v Idriji manjkali? Pa naj bi bil Hanza dal sam lep zgled, ako je bil liberalnim gospodom in njegovemu kolegi, županu Sepe-tavecu g. knezoškof »pregmejn« in »prek-lerikalen«. To bi se postavil, ko bi bil iz-pustil izza plotu svojih zob govoranco v pozdrav visokemu gostu in mu s tem de-janjem tako čast napravil, da nikdar tega! Hanza, »faleno« je, ker niste storili! Mor-da bi bili celo na kosilo povabljeni v žup-nišče?

n Javna tombola. Po odhodu g. kne-zoškofa se je vršila na trgu pred cerkvijo tombola v prid društva za varstvo otrok. Dobički so bili lepi, namen blag in radi tega je bilo mnogo ljudstva navzočega, ki je pazljivo sledilo klicanju številc. — Gnoten izid tombole nam ni znan, o tem bodo pač vedeli povedati kaj več socialni demokrati v »Napreju«. Za uspešno pro-dajo listkov za tombolo pa si je stekel go-tovo največ zaslug g. učitelj Avg. Šabec, kojega nesebično in neumorno delovanje v tem oziru moramo javno pripoznati.

Vipavske novice.

Desetletnico svojega obstoja je kaj lepo in spodbudno praznovalo dne 25. ju-lija t. l. izobraževalno društvo v Št. Vidu pri Vipavi. Že na predvečer so napravili društveni pevci svojemu častnemu članu in podporniku g. župniku Janezu Dem-šarju podoknico. Na dan slavja pa je bila ob 8. uri v podružni cerkvi sv. Kozma in Damijana sv. maša, katero je daroval g. župnik Demšar, ki je imel tudi krasen slavnosten govor. Stregla sta dva Orla v kroju. Pevski zbor je s svojim zares do-vršenim petjem vso slovesnost jako pov-zdignil. Kaj spodbudno je bilo videti, ko so društveniki in društvenice — kakih 50 po številu — med sv. mašo pristopili k sv. obhajilu in takorekoč v zahvalo za dosedanj razvoj društva in pa v krepilo za bodočnost sprejeli Jezusa v svoja srca. — Popoldan se je vršil društven občni zbor, na katerem so razni društveniki predavali o dosedanem delovanju društva. Sklenilo se je tudi poskrbeti za to, da dobi društvo svoj dom. — Dan 25. ju-lija je bil res lep dan, ki bo ostal vsem društvenikom in društvenicam v blagem spominu. Tako se obhajajo jubileji, mi je dejal ugleden mož, ne pa s pijančevanjem in plesom, kakor je pri liberalcih navada. Mož je imel prav.

Društveno veselico v proslavo deset-letnice pa priredi izobraževalno društvo v Št. Vidu pri Vipavi na jesen.

Iz Budanj. Pred dvema leti se je po-srečilo vsled nebriznosti naših mož do-biti nekemu majhnemu ostanku gnilega li-

beralizma v naši občini v roke gozdni odsek, to je gospodarstvo v skupnem goz-du naših upravičencev. Oglejmo si neko-liko gospodarstvo tega odseka! Prejšnji odseki so večinoma varovali gozd, ker je gozd majhen in prirastek na kraških tleh počasen. Zato so dajali stavbeni les le vsako tretje leto in še takrat le takim upravičencem, ki so svojo potrebo tudi res dokazali. Sedanji gozdni odsek pa je dal izsekati skoro ves stavbeni les iz skupnega gozda tako, da na kako dobavo istega iz skupnega gozda skozi 25 let še misliti ni. Nekaj lesa iz skupnega gozda so oddali potem javne dražbe. Seveda so se udeležili iste tudi udje gozdnega od-seka. Drugod n. pr. pri cestnem odboru se odborniki ne smejo udeležiti dražb, kar je edino pravilno; tukaj pa so se je in — inenda ne v svojo škodo. Dalje je sklenil lani gozdni odsek dajati drva na takem kraju, odkoder bi se jih pač nikomur ne izplačalo domu vlačiti, popred pa se je namignilo upravičencem, da se jih bo lahko prodalo. In res! Na dan delitve prišel je v gozd en sam kupec in ljudje so mu za vsako ceno prodajali drva. Kdo ga je po-vabil? Zakaj se ni obvestilo tudi drugih kupcev, da bi si kaj konkurirali? — — — so vprašan'a, na katera gozdni odsek no-če odgovoriti. Iz katerega vzroka ne, — ve gospod načelnik. Radi tega in ker je bila menda tudi delitev nepravilna, vložili so proti takemu gospodarstvu upravičenci pritožbo na pristojno mesto, ki pa do dan-es še ni rešena. Najlepše pa še pride! Gozdni odsek je pred letom šele na pri-tiski županstva razpotožil račun, v kojem ni bilo nič manj ko nekaj čez 100 K na-pake. Mislil je, da so upravičenci taki tep-čk', da niti seštevati ne znajo; saj je rekel gospod načelnik nekemu upravičencu, da je nalašč naredil neke napake, samo da bo v del, če ti h . . . kaj vedo. Pa se je opeknel — upravičenci znajo bolje raču-nati od njega! Prisilili so ga potom sod-nije, da mora popraviti račun. Pa — ob-so'en je bil pač, razpotožen pa popravljeni račun do danes še ni bil. Ker mora biti v kratkem razpotožen tudi letni račun, te-daj upravičenci pozor! Vprašamo pa: Ali res ni nobene pravice več, da se pusti takemu odseku, katerega se mora sodnij-skim potom k popravil računov prisiliti, še dalje gospodariti. Povsod drugod bi bilo to nemogoče! Zato bi skoro verjel lju-dem, ki pravijo, da se hvali član gozdnega odseka, da ima svoje vnograde v goz-du. Kaj pa če spet letos ne bo račun v re-du? Ne kaže družega upravičencem ko nova tožba — kaj?! Upravičencem, ki so-glašajo z njegovim gospodarstvom, pa to-že: Dokler ni človek v sili, ne ve, kaj je potreba. V času, ko boste morali les zelo drago plačevati, se boste spominjali od-seka, ki tako brezskrbno gospodarji z va-šim gozdom. Saj tu je prav tako, kakor če bi n. pr. vi pripeljali kakega človeka v svoj hram, pa bi začel isti točiti vaše vino in vas siliti: »Na, pi, dokler je kaj v so-du!« Gotovo bi pametni možje iz višjih razredov sklenili z vami kompromis, da bi se gozd pravičneje razdelil, kakor ste ga uživali; pri takem gospodarstvu pa ne bo treba kompromisa, ker ne bo imel nih-

če več kaj gozda dobiti. Spametujte se in ustavite takemu gospodarstvu — zadnji čas je že!

»Sagra« je privabila v Podrago mno-go ljudstva. Pa tudi veselica izobraževal-nega društva je bila prav dobro obiskana. Reči moramo, da smo imeli na isti prav lep vžitek. Burka »Za letovišče« nam je izvabila mnogo smeha, »Logarjeva Anica« pa nam je dala misliti, kam vodi slaba vz-goja. Društveniki in društvenice so v svo-jih vlogah prav vrlo nastopali. Prepričali smo se, da imajo smisel in vnemo za do-bro stvar. Čast jim! Pa tudi pevski zbor je pokazal od zadnje veselice lep napre-dek in zasluži naše popolno priznanje. Upamo, da nas vrlo društvo v Podragi še večkrat z enakimi prireditvami razveseli, saj v Podrago radi pridemo.

Iz raznih krajev Notranjske.

n Iz Hotedršice. V nedeljo, dne 18. t. m. bil je za nas vesel dan, kajti sprejeli smo prevzvišenega gospoda knezoškofa v svojo sredo kar najbolj slovesno. Ob pol peti uri popoldne so se prevzvišeni ripe-ljali k nam. Zunaj pred vasjo pri slavolo-ku ga je najprvo nagovoril č. g. župnik, v imenu občine ga je pozdravil cel občinski odbor, na čelu župan gospod Petkovšek. Predstavila so se vsa društva, kakor kat. slov. izobraževalno društvo, telovadni od-sek Orlov, Marijina družba in tretji red, šolska mladina pod vodstvom naše pri-ljubljene gđč. učiteljice. Zapazili smo, da učitelja ni bilo zraven šolskih otrok, kar bi bila njegova dolžnost. Pri sokolski vese-lici dne 6. rožnika je bil vedno med prvi-mi, sedaj pri škofovemu sprejemu se pa skrije. Lep zgled. Mi pa odločno rečemo, takih učiteljev ne maramo, zapomnite si, gospod Janko. Drugi dan, v ponedeljek, so imeli prevzvišeni ob 9. uri sv. mašo in po-delili nad 200 otrokom zakrament sv. bir-me in 11 deklet na novo sprejeli v Mariji-no družbo. Po končanem cerkvenem opravi-lu obiskali pa so še Prevzvišeni s spremstvom vseh drugih duhovnikov naše društvene prostore, tam so v precejšnjem številu članom povedali marsikaj lepega, kar bomo vedno v srcu ohranili, in za kar jim izrekamo najpristrčnejšo zahvalo. Da v resnici spoštujemo svojega višjega nad-pastirja, smo že pokazali s tem, da smo sedaj v najhujšem delu tako lepo vso vas okinčali z mlaji in slavoloki. Zvečer pa je Prevzvišenemu napravilo izobraževalno društvo podoknico s čarobno razsvitljivo in petjem moškega in mešanega zbora. Le prehitro je potekel čas, da smo se morali zopet ločiti od Prevzvišenega. Bog daj, da bi se kmalu zopet videli!

n Skupno romanje na Brezje dekliških Marijinih družb iz dekanij Trnovo in Po-stojna se bo vršilo dne 29. in 30. avgusta. Vožnja tja in nazaj ne bo stala še 5 K ne. Natančni spored romanja in cene se na-znanijo v prihodnji številki »Domoljuba«. Dekleta, oglasite se vse, da bo romanje veličastno. Vsaka družba bo imela seboj svojo zastavo.

G O R I Š K A.

O volitvah v Št. Ferjanu piše »Slovenec« tako-le: »V ponedeljek, torek in sredo so se vršile občinske volitve v Št. Ferjanu pri Gorici. V tretjem razredu so naši somišljeniki sijajno vrgli stranko liberalno agrarnega župana Klanjščeka. V drugem in prvem razredu pa so s pomočjo volivnih nepravilnosti in razveljavljenih glasov zmagali liberalci. V drugem razredu so naši dobili 27 glasov, lib. 35. Komisija je zavrгла mnogo naših glasov. Trije naši volivci so pa ostali doma. V prvem razredu bi bila tudi zmaga naša, da ni komisija zavrгла dvoje naših pooblastil, med temi je pooblastilo državnega poslanca Povšeta. V prvem razredu je volil z liberalci dobri konservativni grof Attems; dalje voditelj na Montu baron Fabris in — doseđani deželni poslanec S. L. S. gosp. Klanjšič Anton, ki je obenem še deželni odbornik. To pomeni nečuvšen škandal! Ljudstvo v Št. Ferjanu je ogorčeno v dno duše proti takemu postopanju moža, ki ga je ono izvolilo v deželni zbor. Ravno pri zadnjih deželnozbornih volitvah je župan Klanjšček, ki je sorodnik Klanjščičev, z vso silo delal proti Klanjšču. Le vztrajni agitaciji naših vrlih šentferjancev in drugih naših mož se ima zahvaliti gospod Klanjščič, da je bil izvoljen. In v zahvalo za to je v sredo, 14. julija, šel v boj proti tem našim somišljenikom, ki so ga volili v deželni zbor. Da pa ne bo izgovora, čes: Saj se je šlo le za osebnosti, ne za načeta, bodi k sklepu pribito, da so v sredo po izidu volitev nasprotniki kričali, da »so razbili skalo sv. Petra«. Skala sv. Petra se sicer radi šentferjanskih volitev ne bo razbila, toda povedati smo hoteli, da so jo pomagali razbijati dobri podgorski grof, uradnik katoliškega zavoda in katoliški poslanec. In dobro, da je tako. Se saj poznamo! — Tako, kakor piše »Slovenec«, sodijo vsi pravi in vneti somišljeniki naše stranke. Je pa tudi edino prav, da se javno obsodi tako dejanje, ki pomeni javno politično pohujšanje. Ljudje, kakor je Klanjšič iz Podgore, morajo za vedno izginiti iz naših vrst! Poročajo nam, da so Št. Ferjanci proti tem turškim volitvam vložili utok. Upamo, da ne brez uspeha, ker nasilnosti so se godile prav po turško. Da ne bo nobenega dvoma, da je g. Klanjšič pomagal liberalcem, povemo še, da vsi liberalni listi »Soča«, »Kmečki Glas« in »Primorec« slave to zmago.

Liberalna propaganda. Liberalno društvo »Zarja« v Ložicah na Kanalskem, čigar predsednik je anhovski učitelj Henrik Klavora, je priredilo dne 4. julija javni ples. Že meseca maja je to društvo skušalo prirediti eno veselico in jo je tudi v resnici priredilo. Toda tista veselica je bila tako klavorna (hočemo reči: klaver-na), da je bilo liberalcev kar sram. Sedaj pa je društvo poskusilo z zadnjim in ednim sredstvom, ki pri liberalcih še kaj izda. Šli so in priredili javni ples v Plaveh. S kakšnim namenom pa je društvo »Zarja«, oziroma predsednik Klavora priredil ta ples? Prvi namen je bil ta, da si

gospod Klavora saj za kratek čas prežene bridko žalost, ki ga teži radi izgube in ponižanja v zadnjem času. Drugi namen je bil, da saj nekoliko razvedri občinske očete katastralne občine Plave, s katerimi je tako častno posloval v občinskem uradu; prevelika zamišljenost in pa žalost navdaja namreč vse skupaj, posebno pa očeta podžupana, ker so prišli v pokoj, ki ga niso zaslužili. (G. Klavora! Par takih imate tudi pod gorenjopoljskim zvonom. Ali teh ne prištevate več med tiste, ki so vredni vaše velevčenjene naklonjenosti?) Tretji namen veselice je bil ta, da se z dohodki saj še nekoliko poživi umirajoče društvo. Mislili so si: Zdaj je najprimernejši čas; izkoristimo ga! Kmečki fantje imajo denar, ki so ga izkupili za črešnje in svilode, železničarji, financji, orožniki in uradniki pa so prvega prejeli mesečno plačo. Ti vsi naj bi žrtvovali nekaj za to v temo zašlo društvo. In res so bili zastopani vsi ti stanovi: uradniki, učitelji, orožniki, financji in železničarji; precej je bilo kmečkih fantov, največ iz gorenjih Brd, kjer še ne poznajo kršč. socialne organizacije. Oj ti uboga kmetijska para, gle, kaj ti nudi izobrazbe to liberalno »Kmetijsko (?) izobraževalno (?) društvo«. Na veselico gredoč pa je gospod Klavora opazil, v kako slabem stanu je cesta iz Anhofvega v Plave. Odločil se je, da stori društvo malo uslugo trpečim kmetom. Zato je po končani veselici domov gredoč kar čez noč s par tovariši poprijel se dela in začel posipati cesto med Ložico in Anhofom. Najprej so posipali s kamenjem, potem pa z vstopničami, ki so jim ostale od veselice. Toda njih delo se jim je slabo obneslo; prav poštereno je zabavljaj zoper tako posipanje njihov prištaš, voznik, ki je drugo jutro pripeljal iz Ložic. Vsa čast vrlih anhovskim mladeničem, ki, izvzemši dveh, nihče ni šel na lim trilemu liberalizmu. Mladeniči spoznajte, kje se dela v vašo korist. Zelo pa obžalujemo, da so pri tej liberalni veselici bili zastopani člani nekega našega društva iz bližine. To pa ni bilo prav!

Blagoslovitev zastave v Biljah (pri Gorici). Take slovesnosti ni še bilo v Biljah! Slovesen je bil sprejem došlih Orlov in drugih društev. Raz hiš so viseje zastave, topiči so pokali. Došlo je okrog 50 Orlov v kroju in mnogo brez kroja. Bili so zastopani: mirenski (z zastavo), šentferjanski, štandreški, goriški in podgorski Orel. Nadalje društva iz Mirna, Rupe, Orehovelj in Katol. delavsko društvo v Gorici z zastavo. Došle goste je v pesniško vznesenih besedah pozdravil č. gosp. kurat Abram. V imenu Orlov mu je odgovarjal brat Vuk iz Mirna. Z godbo na čelu je odkorakal sprevod na slavnostni prostor in od tod v cerkev, kjer se je slovesno blagoslovila zastava biljanskega društva. Cerkevni govor je imel č. g. C. M. Vuga, cerkveno slovesno opravilo in blagoslovitev zastave pa je blagovolil opraviti veleč. g. stolni kanonik monsignor Janez Wolf iz Gorice ob asistenci dveh

oo. kapucinov iz Gorice. Po cerkvenem opravilu se je sprevod pomikal nazaj na slavnostni prostor. Vse je radovedno zrla krasno novo zastavo, ki sta jo spremljali sestri iz Gorice in Mirna ter kumica vrle gospodična Gorjanova. Lepo delo je zastava. Na eni strani ima sliko sv. bratov Cirila in Metoda, na drugi pa sliko Matere božje. — Sledila je telovadba Orlov: proste vaje in orodna telovadba. Reč moramo, da v telovadbi naši Orii napredujejo od dne do dne. Proste vaje so se izvajale z vso eleganco, čeravno bi slavna prvaška godba bila lahko malo točnejše igrala. To naj bo opomin za drugič! Godba naj telovadecem olajša telovadbo, ne pa jo otežkoča s slabim taktom in igranjem. Nastopilo je okrog 40 telovadcev pri prostih vajah, pri orodni telovadbi na drogu in bradlji pa 16. Po telovadbi se je vršila veselica, pri kateri so res lepo prepevali pevski zbori: domačega društva, iz Podgore, Mirna, Orehovelj in Rupe. Lahko se trdi, da vsi ti zbori stoje na precej visoki stopinji. Za zabavo je skrbelo srečkanje in šaljiva pošta. Nasprotniki so besni od jeze. Povsodi so čukali in izživili. Da so vsled preobile pijače liberalci zvečer tudi »urhali«, t. j. klicali na pomoč Urha, je mnevno. V tem namreč obstoji še poglavito delo goriških liberalcev. Za vse poslene Biljence pa ostane ta dan v neizbrisnem spominu. Želimo, da bi nova zastava družila odselej vse dobromisleče Biljence v delu za pravo krščansko izobrazbo.

Iz Temnice. V nedeljo, 11. julija, so imeli v Temnici tombolo in zraven seveda — ples. Oboje je priredila prav v smislu svojega namena »Zavarovalnica za govedo«. Ponoči so šelanski fantje napadli nekatere temniške mladeniče. Rogelja Karol je dobil v hrbet eno globoko rano, ki mu je segala do pljuč. Sedaj se zdravi v bolnišnici. Alojzij Pahor pa je dobil šesti ran; odrezali so mu skoro nos. Ko je hudo ranjeni Rogelja prosil duhovnika, si nihče ni upal iz hiše iz sražuh pred nasilnimi Selah. Črez zid so morali od daleč priklicati gospoda, ki je dejal Rogeljo v sv. olje. Selane so drugi dan vtaknili v luknjo. — V ponedeljek, 19. julija, smo imeli pa tatove. Okradli so krčmarja Stepančiča. Podnevu je nekdo prišel v gostilno po kruha in ga nesel v gmajno. Ponoči pa so prišli tatovi in odnesli peršuta, kruha, mleka, kave in sladkorja. Se vidi, da tatovi niso bili brez dobrega okusa. Bili so tudi pri botogarju, a jih je pregnal pes. Tatov še niso dobili. Sodijo se, da so bili egiptovski cigani.

V Velkem domu (na Krasu) je bilo v nedeljo, 25. julija, živahno! Ondotno »Kat. slov. izobraževalno društvo« je priredilo ta dan lepo veselico, ki se je lepo izvršila. Obisk je bil zelo dober. Govoril je pri veselici veleč. g. dr. Srebrnič iz Gorice o namenih društva ter je med drugim povdarjal, naj bo katoliško društvo za vaščane vodilna smer, za katero naj gredo vedno in ob vsaki priliki.

Kogererja, c. kr. primarija
na Dunaju.

Gdu. J. Serravallo
v Trstu.

Z Vašim izdelkom, Serravallovim
kina-vinom z železom, sem imel prav
dobre izkušnje in v primernih slučajih pri-
poročam njegovo rabo.

Na Dunaju, 13. oktobra 1907.

M 317 (13) Dr. Kogerer.

1169 **Dr. J. Demšar** 82-1

zdravnik — strokovnjak za kožne bolezni
Ljubljana, Mestna hranilnica.

Kronendorfer se kol naravna
namizna voda
prve vrste in kol zdravilna voda
zoper težkoče organskega dihanja in zoper
bolesni želodca in mehurja najbolje priporoča.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Dunaj 24. julija:

2, 20, 17, 25, 68.

Gradec 24. julija:

50, 22, 76, 53, 15.

Dva vrtnarska vajenca

sprejme takoj J. Wider, vrtnar, Ljubljana.

2034 3-1

Iščem kolarskega in kovaškega pomočnika
vešča morata biti za navadno in boljše delo. Po-
nudbe je nasloviti na **Jožef Božič**, kovaški moj-
ster in posestnik, Logatec. 2035 1-1

Potrebujem

delavce za Srbijo

2075 3-1

pri gradnji velike železniške proge proti dobri
plači in naj se pismeno zglasijo pri podpisane-
mario oni, ki so že delali pri vrhnji gradbi
(Oberbau). — Pismene ponudbe na g. Ivan
Vogler, podjetnik v Belgradu, Zorina ul. 54.

2063

Zahvala.

1-1

Podpisani se zahvaljujem vsem, ki
so v boleznih obiskali drago sestro;
iskreno zahvalo izrekam vsem, ki so
hodili molit za dušo rajne, ko je le-
žalo na mrtvaškem odru; dalje bodi
presrčna zahvala prečastitim duhov-
nim sobratom, ki so sestro spremili k
zadnjemu počitku; hvala tudi g. učitel-
jem in organistu za lepe nagrobnice,
hvala iskrena Marijini družbi in delav-
skemu društvu, kateri društvi ste se
udeležili v tako obilnem številu po-
greba, in hvala iskrena vsem faranom,
Bog povrni obilo!

Preska, 22. julija 1909.

Janez Brence.

2053 1-1

Naznanilo in zahvala.

Na sočutna vprašanja o moji
ranjki sestri

Ivanki

ki jo je v 26. letu njene starosti kratka
bolezen iz cvetočega življenja polo-
žila na posteljo smrtnega miru, na-
znanjam tem potom, da je bila človeška
pomoč izključena. Poklicani zdravniki
so se v tem strinjali, da se v tok
njene bolezni ni moglo poseči. Proti
koncu so znaki pokazali vnetje mož-
ganske mreže. Zvest je bila bolnici
zatemnjena skozi stiri dni, smrtni dan
pa je bila čudovito jasna, in sveto
popotnico je bolnica lahko prejela, dasi
ni mogla zavžiti ničesar. Umrta je na
dan karmelske Device, kakor je želela.

Zalujem sicer ob nenadomestljivi
izgubi, toda smrt je bila tako lepa in
polna dokazov božje ljubezni, da tako
smrt svoji sestri moram privo-
ščiti. Zgodaj je končala, pa je izpol-
nila veliko let. (Modr. 4, 15.)

Zahvaljujem se vsem svojim
prijateljem in znancem ter vsem
tovarišicam in prijateljicam ranjke
sestre za sočutje in molitve v času
bolezni, ob kropljenju in na zadnjem po-
tu. Hvaležno imenujem se posebe preč.
g. kanonika Sušnika, ki jo je blagoslo-
vil na božji njivi, tovarišice Marijinih
družb in katoliškega društva za del-
lavke, sestre usmiljenke in gospode
pevce. Bog povrni obilo!

Ljubljana, 21. julija 1909.

Dr. Gregorij Pečjak.

Posestvo na prodaj.

V Kozarjih št. 10, pol ure od Ljubljane, se proda
lepa hiša, dober sadni vrt, njive, 25 mernikov
posetve, travniki in gozd. Na posestvu se lahko
redi 15 glav živine. Kupi se lahko tudi samo hiša
in vrt. Več pove lastnik istotam. 2044 1-1

Lepa hišica s 3 sobami

predsobo, verando in pritliklaji se pod jako ugodnimi pogoji
proda. Pri hiši je prostorno dvorišče in z sadnim drevjem za-
sajen vrt. Natančneje se pozive v Rožni dolini št. 151, cesta (V 5).
2077 (3-1)

Mizarskega vajenca

sprejme takoj **Zagar**, mizarski mojster, **Dravlj**
pri Ljubljani. 2066 2-1

: Suhe gobe :

češminjevo lubje, arniko, lipovo in bezgovo
cvetje, sladke koreninice, korenine in perje
od beladone in malih noric (lesjaka), je-
ternik, tršljik, podlesek i. t. d., kupuje

V. H. Rohrmann

v Ljubljani sv. Petra cesta št. 28 in v
Novem mestu, Ljubljanska cesta št. 37.

2068 1

Ako hočete svoje dete

imeti zdravo, veselo in duševno se živahno
razvijajoče, dajte mu **dr. Hommel-ov**
Haematogen. Ne dajte si pa usiliti nobeno
izmed mnogih ponarejanj! 522 1

Zahtevajte
GLAVNI CENIK
zastonj in franko.

Železn. pat. **Roskopf** ura

5 K

ima šest
kamnov,
pristen ni-
kelnat
okrov, ki
ostane
vedno bel
kazalnik
iz emajla,
38 ur doča
natančno
na pol mi-
nute.

Pristne srebrne ure K 6-50
S 3 srebrn. pokrovi . . . 9-50
Srebr. tula z dvojnim
pokrovom . . . 13-
Srebrne veržice . . . 2-
Stenske ure . . . 2-

**Jamstvo 3 leta ali de-
nar nazaj, zatorej 14
dni na poskušnjo.**

A. Kiffman Maribor b. 1
največja tovarna ur, za-
loga, izvoz zlatnine in
srebrnine 1837 4-1

Herdanijeva šola

vzgojevališče v Gradcu
Krakovska ulica 21.

Prvi in najstarejši

Vojaški pripravljalni zavod

Tečaj za kadete s pričetkom
dne 13. julija.

Tečaj za enoletne prostov-
vojke s pričetkom dne 2. sept.

Potrebna začetna omika:
Nekoliko razredov srednje ali
meščanske šole. 2036 5-1

Puške!

Laucaster . . . od K 28-
Flibertpuške . . . 8-50
Pištole . . . 2-
Samokral . . . 5-

Poprave cen. Ilustri-
rani cenik franko. 870

F. Dušek, Opočno 123, Češko.

Kava

naravnost popošti
zasebnikom, zajamčeno
finega okusa. — Franko
povzetje za 5 kilogram.

Santos reelnofin K 12-30
Cuba zelena, fina . . . 15-85
Salvador zelen . . . 14-35
Gold-Java rumen . . . 14-75
Perl-kava izredno
fina . . . 14-75

Portoriko I. moč. . . 16-80
Pamatang, veli-
koznata . . . 19-75
Ceylon Pl. exqui- . . . 18-30
Nežgana. Cenik zastonj.

Colonial Imp. družba
1911 Reka, 133. G. 3-1

Suhe gobe

kupuje

Makso Sever,

: Ljubljana, :

Resljeva cesta št. 1.
1924 4-1

Spretnega mizarskega pomočnika

sprejme **Mlakar Franc**, mizar v Višivku štev. 5,
1885 pošta Stari trg pri Rakeku. 3-1

Zajec & Horn

tovarna umetnega kamenja

Ljubljana Dunajska cesta 73.

:: Podružnica na Pešati, p. Dol pri Ljubljani. ::

priporoča solidne tlakove za cerkve in veže,
stopnice, podboje, grobne spomenike, cevi
za kanale, umetni marmor in prevzema be-
tonska dela po najnižjih cenah. 1827 1-1

2061

Dr. Vašek

1-1

okrajni zdravnik

se je povrnil iz potovanja v
Postojno, in bode zopet ob
: navadnih urah ordiniral. :

Iščem krojaškega učenca

pod ugodnimi pogoji. Janko Hafner, krojač v Skofji Loki. 1989 3-1

Priložnostni nakup!
Krasna žepna ura z verižico K 3-50.
30.000 komadov

kupljenih, zaraditega pošiljam 1 krasno 36 ur ičočo (ne 12 ur) „Gloria“ srebrno anker-rem. uro, švic. kolese z lepo gravir. oklopjem, s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebr. verižico matično ičočo ur ičočo anker-rem. prve vrste švic. uro s pozlač. verižico za 5 K. Triletno pisмено jamstvo za vsako uro. Razpoš. proti povzetju

Te za K 3-50. Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur ičočo anker-rem. prve vrste švic. uro s pozlač. verižico za 5 K. Triletno pisμένο jamstvo za vsako uro. Razpoš. proti povzetju

S. KOHANE, Schweizer-Uhren-Exporthaus. 1-1
2027 KRAKOV št. 48. Neštvelino priznanj in donarocil. — Za neugajajoče denar nazaj.

Pozor! Pozor! Pozor!
Ponudba samo za zasebnike in kupovalce. Vsi ed prselitve trgovine v novo hišo in radi inventure prodajam po tovarniških cenah: **10.000 metrov ostankov**, pristno barvnih in brez napake. 40 m v dolžini B-15 m za 16 K; izbrane, izdorne za 17 K. Kanafasa za posteljne prevleke, dvojnataga oksforda, cefira za bluze in srajce v modernem desinu, belo blago, platno, kreton, krizeta za suknje, modrikasto blago za predpasnike, flanel, voila in drugo, razpošilja po povzetju **Anton Marschik**, tkalnica in razpošiljalnica, **Češka Cerinca pri Nachodu, Češko**. Mojim p. n. odjemalcem jamčim s časno besedo za trpežno blago in da jih zadovolji vsako naročilo. 1-1

No, milostljiva, kaj sem rekli!

Jaz vidim, Vi žarite in sem srečen nad tem! Ja, Fageve pristne sodenske! Te odpravljajo tako energično vsako prehlajenje, da je skoro veselje biti bolan. — Milostljiva se smeje: No, veselje pač to ni. Ampak Vi imate prav in se Vam zahvaljujem za dober svet: Fageve pristne sodenske mineralne pastile so mi resnično dobro storile in mi ne smejo od sedaj naprej nikoli manjkati v moji prtljaji za potovanje. Fageve pristne sodenske pastile se dobe za K 1:25 v vseh lekarnah, drogerijah in prodajalnah mineralnih voda. Glavno zastopstvo za **Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert**, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17. 3431 (28)

HAMBURG - AMERIKA - LINIE.

Voznje trajajo 6 dni
izvršna prilika za potovanje in ostanje
z najnovejšimi leti 1905 in 1906 zgrajenimi velikanskimi parniki „Amerika“ 24.000 ton
Kaiserin Augusta-Victoria 25.000 ton torej se enkrat večji kakor do sedaj veliki parniki
Pojasnila daje zastopnik: z 8-12000 tonami 383-26-1
Kolodvorske ul. št. 23 Orahová iz Ljubljane vsaki ponedeljek terek in četrtak v t. d.
Fr. Seunig, Ljubljana

Ceno posteljno perje.

1 kg sivnega skubljenega perja K 2, polbelega K 280, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivnega puha K 8, belega K 10, pranskega puha K 12, od 5 kg nadalje poštnine prosto.
Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga, 1 pernica vel. 180x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; blazine K 3, K 350, K 4. Proti povzetju razpošilja poštnine prosto pri naročilu od 10 K dalje.
M. Berger v Dešenici št. 1011. Češki les. Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejah, prevlekah in vsem drugem F 7/7 posteljnem blagu zastojni in poš. prosto. 62-1

1948 Prodajo se: 6-1
1 mlatilnica in 4 slamoreznice
nove, vsled razprodaje prav ceno pri **A. Sušniku**, Zaloška cesta. Za dobro blago se jamči. V protiračun se vzame dobro vino.

Ugoden nakup ostankov! 25 metrov

perilnega kambrika (tiskovine) temno ali 1910 svitlo pisano: 10-1
prve vrste 25 metrov K 12:50 (meter 50 vinarjev)
druge > 25 > 10- > 40 >
pisano blago za srajce:
25 metrov prve vrste K 14- (meter 56 vinarjev)
25 > druge > 11:50 > 46 >
25 > slabe > 7:50 > 30 >
25 > močne bele kotenine K 10, meter 40 vin., se pošilja vsakemu naročniku proti poštnemu povzetju tako dolgo, da ostanki ne poidejo.

Posiljateljska trgovina **R. Miklauc**, Ljubljana — Stritarjeve ulice št. 5.
Obstoj trvdke 40 let.

Potniki v Ameriko
Kateri kelijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Hmetelka** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. Kakovostni Pojasnili daje se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, čistilnice, preše za sadje i. t. d.
1703 Edino le pri: 26-9
FR. STUPICA
v Ljubljani, Mar. Terezije cesta št. 1., Valvazorjev trg št. 6.
in zaka; zato, ker so dotični stroji: iz najboljših tovarn sveta, najboljše sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji so povsod jako priljubljeni. — Obracajte se na mojo trvdko pri nakupu stavbenih potrebščin, portland-cementa, traverz, železnihkih šlin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic.

Prodase pod ugodnimi pogoji in za nizko ceno

enonadstropna hiša

na Selu pri Ljubljani, Poljska cesta št. 20.
Poizvedbe v pisarni **dr. Frana Poček**, odvetnika v Ljubljani, Stari trg št. 30. 1914 (1)

Krojaški pomočnik

se sprejme takoj pri **Andreju Keržišniku**, krojaškem mojstru v Železnikih št. 2. Plača po dogovoru. 2060 1-1

Glavni dobitek **600.000 frankov** v zlatju je dobil pri zrebanju turških srečk dne 1. decembra 1906 neki poročnik v Gradcu.

Turška srečka K 450 000
Zrebanje že 2. avgusta 1909.
6 vsakoletnih zrebanj 6
Glavni dobitek, menjuje
Frankov **600.000**
300.000
Vsih 5 srečk skupaj v gotovini kron 193- ali približno v
38 mesečnih obrokih po 6 K.

Skupni glavni dobitki v **13 vsakoletnih zrebanj 13**
Prihodnje zrebanje že **2. avgusta 1909.**
Vsih 5 srečk skupaj v gotovini kron 193- ali približno v
38 mesečnih obrokih po K 4 50

1982 — Vsaka srečka mora biti vlečena. — 2 1
Vseh 6 srečk skupaj v samo 30 mesečnih obrokih po K 10-
Ze prvi obrok zagotovi igralno pravico do vseh srečk pod oblastv. nadzorstvom. Naročila z poštno nakazilco.
Wieden-ska menjalnica Robert Reitler
Dunaj, IV. Hauptstrasse 20 B samo Paulanerhof

Pri naročilu 2 zavojev franko.
Edina izborna priložnost za nakup za trgovce manufakturnega blaga in za krošnjarje. Razpošilja se tudi zasebnikom

40-50 m ostankov samo za 15 kron.
Blago za bluze (angl. cefir) 80 cm širok, naj-novejši krasni vzorci.
Modnega cefirja za obleke bluze in srajce.
Kanafasa za posteljne prevleke, živahne barve.
Oksford za moške srajce zelo trpežne kakovosti.
Krizet za spodnja krila v temnih in rdečih barvah. 1414 10-1
Modrikasto blago za kuhinjske predpasnike in domače obleke.
Dolgost ostankov 6-10 m zajamčeno brez n-pake, perilni in najboljše kakovosti.
Ako ne ugaja se denar takoj vrne in zavoj se vzame nefrankiran nazaj.
Najmanjše naročilo 1 zavoj 40-45 m K 15- po povzetju. Po želji se tudi sortirajo.
Tkalnica R. Horner, Nachod, Češko.
Dalje ponudim prve vrste vporabno za najfinejše perilo in oprme za nevesti obeljeno rumbarško platno in obeljen gradl za spodnje perilo 40 m po želji sortirano za K 18-50.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zarezane strešnike prve vrste

zidake, lončene peči, portland-cement najboljše vrste, samotne plošče za tlakovanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP. LJUBLJANA.

Na zahtevo pošljemo radevolje vzorce in prospekte takoj brezplačno.

490 1

2961 — Ustanovljeno 1832. — 52-4

Priznано najboljšie oljnate barve

zmlete s stroji najnovjše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Zdelane postelje

iz rdečega posteljnega inleta Prav dobro napolnjene. Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm široka K 10[—], 12[—], 15[—] in 18[—]; 2 m dolga, 130 cm široka K 14[—], 16[—], 18[—], 21[—]. Zglavnik 80 cm dolg, 38 cm širok K 3[—], 350 in 4[—]; 90 cm dolg, 50 cm širok K 4 50 in 5[—] 00. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. Tridelni modroci iz žine za eno posteljo K 27[—], K 33[—]. Pošilja se poštine prosto po povzetju od K 10[—] naprej. — Zamenja ali najaz se vzame proti povratni poštinski stroškov. 2026 6-1

Benedikt Sachsel, Lobes 910 pri Plzeu, Češko.

Išče se izurjen

delavec

za izdelovanje mrzlega valjastega pletilnega železa proti dobri plači.

Pogoj: Zadostno znanje kakega slovenskega jezika. Prijazne ponudbe pod šifro: „Valcovano“ 4473 na upravo lista.

2081

Najnižje cene pri „Janezu“ na Vodnikovem trgu! Priporoča se slav. občinstvu domača trgovina **JANKO ŽELEZNIKAR** Ljubljana, nasproti Vodnikovega spomenika kjer je vedno velika izbrana zaloga vsakovrstnega 1035 blaga za moške in ženske obleke 38-1 od najceneje do najfineje vrste, dalje vsakovrstnih rut, nogavic, predpasnikov, najboljše kotenine itd. **NAJNIŽJE CENE! NAJBOLJŠE BLAGO!** Ta trgovina ni v nikakoli zvezi z ono pri „Janozu“ v Lingarjevih ulicah

V Ameriko in Kanado

složna, cena in varna

vožnja s **Cunard Line**

H 2927 **Bližnji odhod iz domače luke**

Trsta: Carpathia—25. julija, Ultonia 24. avgusta Pannonia 7. septembra 1909.

Iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta) 7., 28. avgusta, 18. sept., 16. oktobra, Mauretania 14. avgusta, 4. septembra, 25. septembra, 23. oktobra 1909.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

ZASTONJ

razpošiljava za gospodinjstvo vzorce platna, bombažnega stega damasta, šifona za čepice, bombaževe in platnene tkanine, suknenege platna za postelje, kreasa, šifona, perkalja, piketa, inlet-bлага, panama cefira, oksforda, kanafasa, barhenta. Kupite to blago, kakor tudi brisače in kuhinjske brisače iz damasta, namizne prte, serviete in tudi celo garnituro vseh vrst brisač, žepnih robcev ceneje kot povsod pri **Stárek in Macháné**, tkalnica platna, bombaža in damasta, Prop. 1114 **Spy 77, Češko.** 26-1

NAJBOLJŠI ČEŠKI IZVOR!

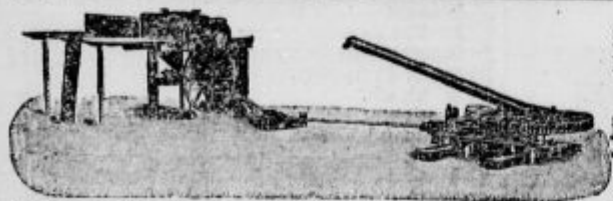
Geneno posteljno perje!

1 kg sivega skubljenega, do-brega perja 2 K; 1 kg boljšega K 2 40, polbelega K 2 80, belega 4 K, belega skubljenega K 5 10, 1 kg izredno finega, snežnobelega, skubljenega K 6 40 in 8[—] 1 kg sivega puha 5 12, belega puha 7 12, 1008 30-1

Dovršene postelje zelo napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega, rdečega, modrega belega ali rumenega nanking-bлага, i pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka z 2 blazinama, vsaka 89 cm dolga in 58 cm široka napolnjena z jako lepim, mehkim perjem 16 K, z izredno finim polpuhom 20 K, z najfinejšim slyim puhom 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K; blazine 3, 3 50 in 4[—] Za neprim. denar nazaj Zamenjava dopustna. Po povz od 12 K višje franko.

S. BENISCH v Dešenici štev. 71, Čechy. Ceniki zastonj in franko.

Naročajte „Domoljuba“!

mlatilnice

za ročno rabo in na gepelj, geplje, čistilnice, sadne in grozdne mline, kakor sploh vse stroje. Priporočam po najnižjih cenah traverze, izvrstni cement, strešno lepenko, 2037 vodovodne cevi in naprave, pocinkano pločevino itd. 2-1

Pojasnila, ponudbe in slike dajem brezplačno z obratno pošto.

Trgovina z železnino „Merkur“. P. Majdič, Celje.

Zaradi velikanske zaloge oddajem po jako nižjih cenah najboljše

LYRA KOLESA

Priznано najboljši izdelek. Nedosežena v kakovosti in opremi. Odlikovan z zlato kolajno. 3 letno jamst. gl. kataloga.

Kolesarske in športne potreščine, ure, orožja, muzikalije, šivalni stroji, jeklene usnjene in luksuzne roči.

Najboljša tvarina, lepo delo, tek lahek so znaki Lyra koles. Dobite iste carine prosto od avstrijske podružnice. Najnižje cene! Zastopniki se iščejo i C. kr. poštar M. Junger v St. piše: Vaš izdelek v obče dopada. Čuditi se moramo res, da zamore tovarna spraviši na svetovni trg tako solidno izdelano vsem zahtevam nove dobe ustrezajoč, lahko tekoče kolo po tako nizki cen. **LYRA-FAHRRAD-WERKE, Prenzlau, Postfach 679.** Zahtevajte moj cenik brezplačno.

1836